ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

32ՐԴ. ՏԱՐԻ ԹԻՒ 12 (1562) ՇԱԲԱԹ, ԱՊՐԻԼ 7, 2012
VOLUME 32, NO. 12 (1562) SATURDAY, APRIL 7, 2012

Պաշտօնաթերթ՝ Ս. Դ. Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի

MASSIS Weekly
1060 N. Allen Ave. Suite 101
Pasadena, California 91104

ՄԵՐ ԱՆԿԻՒՆԷՆ

ՄԱՀՈՒԱՆ ԽԱՅԹՈՑԷՆ ՁԵՐԾ ՄՆԱՑ ԱԶԳԻՍ ՅԱՒԵՐԺՈՒԹԻՒՆԸ

ՏՕՔԹ. Ա. ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

Սուրբ Յարութեան հրաշափառ տօնական այս օրերուն, ինչպէս միշտ, այսօր երկու հազար տարիներէ ի վեր, հայ հաւատացեալ ժողովուրդը, խոր հաւատքով եւ երախտապարտ ոգիով կը փառաւորէ Քրիստոսի յաղթանակը՝ մահուան վրայ: Հայաստանեայց Առաքելական թէ՝ Կաթողիկէ, կամ՝ Աւետարանական, հայ ազգի ամբողջական եկեղեցին, անսովոր պերճութեամբ պատարագ կը բարձրացնէ խաչեալ եւ թաղեալ Քրիստոսի Սրբ. Յարութիւնը փառաւորելու համար: Հայ հաւատացեալ ընտանիքներ, աշխարհի որ ծագերուն ալ գտնուելու ըլլան, անխտիր, իրենց օճախներէն ներս ջերմեռանդօրէն կը տօնախմբեն օրուան խորհուրդը, որ սրբազան առիթ կը դառնայ լայնօրէն խոկալու Աստուածորդիի մեռելներէն յարութիւն առած ըլլալու անժխտելի իրողութեան վրայ:

Հայ ժողովուրդը բազմաթիւ պատճառներ ունի անբեկանելի հաւատքով եւ անմնացորդ երախտագիտութեամբ տօնախմբելու Քրիստոսի Յարութիւնը, այն իմաստով, որ հաւատքը եղած է միշտ իր հոգեմտաւոր վերականգնումին եւ ֆիզիքական գոյութեան պահպանման ներշնչման եւ ուժաւորող կենսաղբիւրը, այն օրէն ասդին երբ ընդունեց Լուսաւորչի հաւատամքը:

Քրիստոսի Յարութեան հրաշափառ յաղթանակը մահուան վրայ՝ վանեց իր մէջէն ամէն վախ, յուսահատութիւն, անորոշութիւն ու կասկածամտութիւն՝ ինչ կը վերաբերի իր հաւատքի անպարտելիութեան: Զօրացուց իր մէջ իր դիմադրականութիւնը կեանքի դժուարութիւններու հանդէպ: Առաւել եւս, առաւելագոյնս իմաստաւորեց իր գոյութեան յաւերժութիւնն ու ստեղծագործական շնորհքներուն պտղաբերումը:

Մինչ աշխարհակալ տէրութիւններ գոյութիւն չունին այսօր աշխարհի երեսին, անոնց ենթակայ, աշխարհով մէկ տկար, լքուած եւ անպաշտպան հայն ու իր հայրենիքը, կան ու կ'ապրին մշակութապէս ստեղծագործ, գիտականօրէն բարգաւաճ եւ քաղաքականօրէն յառաջընթաց կեանք, որ զարմանք ու հիացմունք կը պատճառէ ու կը շարունակէ պատճառել միշտ, աշխարհով մէկ յառաջադէմ մարդկութեան: Անիկա հաւատքի ուժն էր, որ ներշնչեց, ոգեւորեց, զօրացուց ու առաջնորդեց զինք դէպի ստեղծագործ իմաստութիւն, որ իրեն շնորհեց Մեսրոպեան Ա, Բ,

Շար.ը էջ 18

ԸՆՏՐԱՑՈՒՑԱԿՆԵՐՈՒ ՀԱՐՑԸ ԿԱՍԿԱԾԻ ՏԱԿ ԿԸ ԴՆԷ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Հայ քաղաքացին ընտրացուցակի առջեւ

Մայիս 6-ին տեղի ունենալիք Հայաստանի խորհրդարանական ընտրութիւններու առթիւ հրապարակուած ընտրացուցակներու հարցը, մտահոգութեան առիթ դարձած է ոչ միայն ընդդիմադիր քաղաքական շրջանակներու մօտ, այլ նաեւ ամբողջ հասարակութիւնը սկսած է կասկածի մատնել, իշխանութիւններուն կողմէ տրուած խոստումները՝ ազատ ու արդար ընտրութիւններ կազմակերպելով կապակցութեամբ:

Արդարեւ, պաշտօնական տուեալներու համաձայն, Հայաստանի բնակչութիւնը իջած է 2.800.000-ի, իսկ ընտրողներու թիւ, համեմատած 2008-ի նախագահական ընտրութիւններուն հետ, աւելցած է 186 հազարով, հասնելով 2.485.844-ի:

Ընդդիմադիր կուսակցութիւնները կ'ահազանգեն ընտրացուցակներու վրայ եղող լուրջ անճշդութիւններու մասին, որոնք մեծ կարելիութիւն կրնան տալ, յառաջիկայ ընտրութիւններու խախտման համար:

Ընտրողներու թիւի նման աճը, շատերու կարծիքով, անհաւատալի է, երբ նկատի առնուի վերջին տարիներուն արձանագրուած արտագաղթը ու նախորդ տարի կազմակերպուած մարդահամարի նախնական տուեալները, ըստ որոնց, Հայաստանի մէջ կ'ապրի մօտ 2.800.000 քաղաքացի:

Շար.ը էջ 4

ԲԻՒՐ ՅԱՐԳԱՆՔ ԱՆԺԷԼ ՃԵՐԷՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

ՏՕՔԹ Ա. ՎԱՆԱՏՈՒՐ

Մահուան քօղը ծածկեց եւ իր բազմաբնոյթ վաստակին ու աստուածապարգեւ խոր ծերութեանը ծանրութեան տակ սպառած երախտաշատ հայուհիի մը անշնչացած մարմինը: Ան ուրիշ մէկը չէր, եթէ ոչ՝ իր ընտանեկան, ընկերական եւ ծանօթ շրջանակներու կողմէ սիրուած եւ յարգուած Անժէլ Ճերէճեանը, որ երկարած է այս պահուն բոլորիս դիմաց գտնուող այս հոգեխռով դագաղի ցուրտ պարունակին մէջ, աւելի քան ինը տասնամեակ հայօրէն արժեցուցած իր կեանքի տարիներուն գոհունակութիւնը դալկացած դէմքին վրայ:

1918-ի Հայաստանի առաջին հանրապետութեան Իրաքի երբեմնի Ընդհանուր Հիւպատոս, յետագային, Հիւսիսային Սուրիոյ Հալէպ քաղաքի Կիլիկեան ճեմարանի տնօրէն եւ ապա, Լիբանան՝ «Արարատ» օրաթերթի բազմամեայ խմբագիր՝ Արսէն Կիտուր եւ Զարուհի ամոլները կը բախտաւորուին երկու մանչ՝ Սուրէն եւ Ալպերթ եւ երկու դուստրերով՝ Անժէլ եւ Ատրինէ: Կիտուրեան ամոլին անդրանիկ զաւակը Անժէլ՝ կը ծնի 1921-ին, Իրաք, ուր ան իր նախնական ուսումը կը ստանայ Ազգային Թարգմանչաց վարժարանին մէջ: Անժէլ իր փոքր տարիքին կը կորսնցնէ իր մայրը:

Հայրը՝ Արսէն Կիտուր, քաղաքական վերիվայրումներու բերումով կ'աքսորուի Հիւսիսային Սուրիա, Հալէպ: Որբացած Անժէլ, իր քրոջ եւ եղբայրներուն հետ կը մնայ Իրաք, իր մեծ մօր խնամքին տակ մօտ ութը ամիս, որմէ անմիջապէս ետք բոլորով, կը միանայ իր հօր, Հալէպ, ուր ան տնօրէնութեան պաշտօնին հրաւիրուած էր Կիլիկեան ճեմարանէն ներս: Հալէպի մէջ, Անժէլ կը շարունակէ իր ուսումը յաճախելով արաբական երկրորդական վարժարան մը, ուր կը տիրապետէ արաբերէն լեզուին եւ յաջողապէս ձեռք կը թողու արաբական պաքալորիան:

Անժէլ Կիտուր, 1943 թուին, կ'ամուսնանայ Պէյրութ-կուսակցական առաքելութեամբ յաճախակի Հալէպ այցելութիւններ տուող լիբանանահայ հասարակական ծանօթ Հնչակեան հեղինակութիւն՝ Յարութիւն Ճերէճեանի (Կուժունիի) հետ:

Յարութիւն Կուժունի եւ Ան-

Շար.ը էջ 19

ԱԼԻԵՒ ՀԱՅԵՐԸ ԱՆՈՒԱՆԱԾ Է «ՖԱՇԻՍՏՆԵՐ»

Պաքուի մէջ տեղի ունեցած Արեւելեան գործընկերութեան «Եւրոնեսթ» խորհրդարանական վեհաժողովի լիագումար նիստին ուղերձ յղելով Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւ հայերը անուանած է «ֆաշիստներ»:

Ժողովին ներկայ եղող Հայկական պատուիրակութեան անդամ Նայիրա Զոհրապեան տեղեկացուց որ, մօտաւորապէս մէկ ժամանոց իր ելոյթի մեծ մասը Իլհամ Ալիեւ նուիրած է Լեռնային Ղարաբաղին եւ նոյնիսկ ներկայացուցած է անոր ստուգաբանութիւնը:

«Ատրպէյճանի նախագահը կրկին խօսեց իրենց մշտական, միջազգային հարթակներում բարձրաձայնուող էապէս թեմաներից՝ «քսան տոկոս գրաւեալ տարածքներ», «էթնիկ զտումներ», եւ ոչ միայն իրենց ողջ քարոզչական այդ փաթեթը մէկ անգամ եւս վերարտադրեց, այլեւ, ուղղակիօրէն խախտելով էթիկայի բոլոր նորմերը, վիրաւորանքներ հնչեցրեց Հայաստանի ներկայացուցիչների ու Հայաստանի հասցէին՝ անուանելով հայկական կողմին՝ «ֆաշիստներ», որոնք պղծել են իրենց պապերի գերեզմանները»,- պատմեց Նայիրա Զոհրապեան:

Հայաստանեան պատուիրակութեան անդամները անմիջապէս արձագանգած են Ատրպէյճանի նախագահի ելոյթին, պատրաստելով բաց նամակ, որ Զոհրապեան Միլլի Մէճլիսի նիստերու դահլիճին մէջ բաժնած է Եւրոպական խորհրդարանի եւ Արեւելեան գործընկերութեան անդամ երկիրներու ներկայացուցիչներուն:

«Եւ հիմա այստեղ Իլհամ Ալիեւի ելոյթը հաստատեց մեր այն մտահոգութիւնը, թէ ինչու չէր կարելի այստեղ անցկացնել նիստը»,- ըսուած է հայկական պատուիրակութեան նամակին մէջ, ուր նաեւ «Եւրոնեսթի» ղեկավարութեան կոչ կ'ուղղուի շատ մանրակրկիտ եւ հետեւողական ըլլալու այն որոշումներուն ընդունման հարցով, թէ ուր կրնան իրականացուիլ կազմակերպութեան նիստերը:

Հայկական պատուիրակութիւնը նաեւ կը պահանջէ, որ այս կառոյցին կողմէ ամպիոն չտրամադրուի այն գործիչներուն, որոնք իրենց ելոյթներուն մէջ կը քարոզեն բռնութիւն եւ ատարատեացութիւն:

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐ Ս. ԶԱՏԻԿ

Սուրբ Յարութեան տօնին առիթով «Մասիս» շաբաթաթերթը ջերմօրէն կը շնորհաւորէ իր ընթերցողներուն եւ համայն հայութեան Ս. Զատիկը:

ԿԱՆԻ՞ ԿՈՆԳՐԵՍՆ ԱՅԴ ԺԵՍՏԸ

ՅԱԿՈԲ ԲԱԴԱԼԵԱՆ

Ժառանգութեան եւ Ազատ Դեմոկրատներ կուսակցութիւնների համամասնական ընտրացուցակում ընդգրկուած Կարապետ Ռուբինեանը յայտարարել է, որ թիւ 7 ընտրատարածքում Րաֆֆի Յովհաննիսեանի թեկնածութիւնը հանելուց յետոյ Հայ Ազգային Կոնգրէսը կարող է պատասխան ժեստ անել: Ռուբինեանը կոնկրետ ասել է, որ Կոնգրէսը թիւ 4 ընտրատարածքում կարող է հանել Արամ Մանուկեանի թեկնածութիւնը: Թիւ 4-ում Ժառանգութիւնից առաջադրուած է Զարուհի Փոստանջեանը:

Կանի՞ արդեօք Կոնգրէսը այդ քայլը: Կը հանի՞ արդեօք Արամ Մանուկեանն իր թեկնածութիւնը:

Թիւ 7 ընտրատարածքում, որտեղ առաջադրուել էր Րաֆֆի Յովհաննիսեանը, նրանից րոպէներ առաջ առաջադրուել էր նաեւ Նիկոլ Փաշինեանը: Այդ ընտրատարածքի իշխանութեան թեկնածուն օլիգարխ Սամուէլ Ալեքսանեանն է:

Րաֆֆի Յովհաննիսեանի առաջադրումը բաւական աղմուկ առաջացրեց եւ արժանացաւ Կոնգրէսի ու նրա համակիրների մեղադրանքին եւ քննադատութեանը: Յովհաննիսեանը յայտարարեց, թէ տեղեակ չէր Նիկոլի առաջադրումից, իսկ յետոյ հանեց իր թեկնածութիւնը: Նա միաժամանակ առաջարկեց, որ ընդդիմութիւնը կը քննարկի բոլոր մեծամասնական ընտրատարածքներում համատեղ մէկական թեկնածու թողնելու հարցը:

Բայց, Հայ Ազգային Կոնգրէսը մերժեց, ասելով, թէ Ժառանգութիւնը մատնանշում է կոնկրետ ընտրատարածքներ եւ պահանջում, որ այդ բոլոր ընտրատարածքներում՝ ընդ որում Երեւանում, Կոնգրէսը հանի իր թեկնածուներին յօգուտ Ժառանգութեան թեկնածուների:

Եթէ եղել է Ժառանգութեան այդպիսի պայման, ապա դա իսկապէս անընդունելի է, որովհետեւ ոչ միայն հայ-թրքական յարաբերութիւնը, այլ նաեւ ներընդդիմադիր բանակցութիւնը պէտք լինի առանց նախապայմանի:

Բայց, հիմա թերեւս այդ ամէնն այնքան էլ էական չէ, եթէ նշում է, որ պատասխան քայլ սպասում են կոնկրետ մէկ՝ տուեալ դէպքում թիւ 4 ընտրատարածքում: Հետեւաբար, եթէ նոյնիսկ եղել է պայման, ապա այժմ՝ երբ Ժառանգութեան համատեղ ցուցակում ընդգրկուած գործիչը կուսակցութեան փոխնախագահի Ռուբէն Յակոբեանի ներկայութեամբ խօսում է կոնկրետ մէկ ընտրատարածքում ժեստի տարբերակի մասին, կարծես թէ Ժառանգութիւնը հրաժարւում է դրանից եւ ընդամէնը այսպես ասած մէկը-մէկի դիմաց գիջում ակնկալում:

Կը գնա՞յ արդեօք Կոնգրէսն այդ քայլին:

Գնալու դէպքում, հնարաւոր է գուցէ այդպէս քայլ առ քայլ «մաքրել» բոլոր ընտրատարածքները եւ թողնել մէկական թեկնածուներ: Եթէ Ժառանգութիւնը մտածում է այդ տարբերակի մասին, ապա դա ողջունելի է: Այսինքն, եթէ թիւ 4-ից յետոյ Ժառանգութիւնը էլի մի ընտրատարածքում թեկնածութիւն կը հանի, յետոյ սպասելով Կոնգրէսի նոր պատասխանին, ապա այդ գործընթացի արդիւնքը կարող է աւելի հանրօգուտ լինել, քան ընդհանրապէս ոչինչ չանելն ու նոյն ընտրատարածքում փաստացի նաեւ իրար դէմ թեկնածուներ ունենալը:

Ընդ որում, չատ դժուար է պատկերացնել, թէ ինչ հիմքով կը մերժի Կոնգրէսը Ժառանգութեան այդ մօտեցումը, կամ առնուազն դրա նշոյլներ պարունակող առաջարկը թիւ 4-ի կապակցութեամբ: Հազիւ թէ ռացիոնալ է մտածել, թէ Արամ Մանուկեանն աւելի ուժեղ թեկնածու է, քան Զարուհի Փոստանջեանը:

Բացի այդ, Կոնգրէսն ի հարկէ կարող է ունենալ չափման իր միաւորը, առաւել եւս, որ դժուար է թեկնածուների ռեսուրսները մաթեմատիկական բանաձեւերով չափելը: Բայց, չէ որ թիւ 7-ում էլ Ժառանգութիւնը կարող էր իր չափումներով համարել, որ Րաֆֆին աւելի անցողիկ է, քան Նիկոլը: Առարկելը գրեթէ նոյնքան աւելորդ կը լինի, որքան օրինակ առարկելը, որ Արամ Մանուկեանը Փոստանջեանից աւելի անցողիկ թեկնածու է:

Բացի այդ, գլխաւոր խնդիրն այստեղ իհարկէ գործընթացն է, որ կարող է բերել ընդդիմութեան ռեսուրսի առաւել արդիւնաւէտ կիրառմանը: Այժմ, չատ բան կախուած է Կոնգրէսի արձագանքից: Հնարաւոր է, որ Կոնգրէսը փորձի բաւական հիմնաւոր բացատրել, որ այդ մօտեցումը համարում է աւելորդ եւ ընտրութեան է գնում իր թեկնածուներով:

Այդ դէպքում, նախ առնուազն տարօրինակ կը լինի այն աղմուկը, որ բարձրացել էր Րաֆֆի Յովհաննիսեանի առաջադրման կապակցութեամբ, եւ բացի այդ էլ Կոնգրէսը փաստացի ինքն իրեն կը դնի ամբողջ ընդդիմադիր դաշտի համար պատասխանատուութեան բեռի տակ, ու տարբեր տարիներին հանրահաւաքների ընթացքում հնչած յայտարարութիւններն արդէն փոքր ինչ տարօրինակ կ՚ընկալուեն:

Օրինակ, եթէ Կոնգրեսը չփորձի ընդդիմադիր ռեսուրսի առաւել արդիւնաւէտ օգտագործման համար ամենափոքր առիթի պարագայում իրենից հասանելիք քայլը կատարել, ապա առնուազն անհասկանալի կը լինեն այն կոչերը, որ համախմբուելու եւ միասնական գործելու վերաբերեալ միւս քաղաքական ուժերին արել են Կոնգրեսի լիդերները, ընդհուպ Տէր-Պետրոսեանը, ով իր հանրահաւաքային ելոյթներից մէկը ընթացքում յայտարարեց, որ Կոնգրէսն ի զօրու չէ միայն իր ուժերով հասնել իշխանափոխութեան:

Թէեւ, միգուցէ Կոնգրէսը համարում է, որ այդ ընթացքում ինքն առաւել ուժեղացել եւ ամրացել է, եւ այժմ ունակ է իշխանափոխութեան խնդիրը լուծել միայնակ: Թէեւ, փաստը, որ օրինակ թիւ 12 ընտրատարածքում Կոնգրէսի մեծամասնական թեկնածուն

> Եթէ Կոնգրեսը չփորձի ընդդիմադիր ռեսուրսի առաւել արդիւնաւէտ օգտագործման համար իրենից հասանելիք քայլը կատարել, ապա առնուազն անհասկանալի կը լինեն այն կոչերը, որ համախմբուելու եւ միասնական գործելու վերաբերեալ միւս քաղաքական ուժերին արել են Կոնգրեսի լիդերները

ԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՆ «ՄԱԹԵՄԱՏԻԿԱՆ» ԵՒ ԻՐԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ԿԱՐԷՆ ՅԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

Վերջերս ԱԺ փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանովը յայտարարեց, որ վստահ է, իր կուսակցութիւնը համամասնական ընտրակարգով ստանալու է 37-40 տոկոս: Նոյն օրը ոստիկանութիւնը հրապարակում է ընտրացուցակները եւ պարզւում է, որ ՀՀ ընտրողների թիւը յարաճուն աճում է՝ արտագաղթին զուգահեռ:

Աւելի վաղ, մամուլում հրապարակումներ յայտնուեցին, որ իշխանութիւնները պատրաստւում են կեղծ անձնագրերի միջոցով, ապահովել կրկնակի, եռակի քուէարկութիւններ ՀՀԿ-ի համար: Երբ համադրում ես այս երեք հանգամանքերը, պարզ է դառնում, որ իշխանութիւնները պատրաստւում են զանգուածային կեղծիքների:

Քարոզարշաւը, ծրագրային քննարկումները, վարչապետի կողմից կուստոմսերի բաժանումը, չինական ավտոբուսներով շրջայցը, միայն «վարագոյրի» ֆունկցիա են կատարելու: Իշխանութիւնը չատ լաւ գիտի, որ ձայն չունի, այս փուլում արդէն հասկացել է, որ իր ձայն բերող մենեջերական մեքենան կիսականգնած վիճակում է ու յոյսը դրել է միայն կեղծիքների վրայ:

Կեղծ անձնագրերով բազմակի գրանցումներով, բազմակի քուէարկութիւնները իրականացւում են ոստիկանական համակարգի, անձնագրային սեղանների միջոցով: Այլ տարբերակ՝ գործնականում գոյութիւն չունի: Եւ այդ ենթատեքստում հասկանալի դարձաւ, թէ ինչու վերջերս ամբողջովին փոխուեց ՀՀ ոստիկանութեան անձնագրային եւ վիզաների վարչութեան ողջ ղեկավար կազմը: Հաւանաբար միայն այդ դէպքում էր հնարաւոր «փաստել», որ վերջին 4 տարիների ընթացքում թէեւ Հայաստանից արտագաղթել է մօտ 200 000 մարդ, սակայն ընտրողների քանակը նոյն ժամանակահատուածում աւելացել է 165 հազարով: Համաձայնուէք, որ սոյն մաթեմատիկական խնդրի լուծումը ոչ մի դոկտոր - պրոֆեսոր չի կարող լուծել: Քանզի այն մէկաֆիզիկական պատկերացումների ժանրից է, որին, սակայն, առարկայօրէն տեղեակ է երկրի գլխաւոր ոստիկանապետը: Պարզ է նաեւ այն, թէ ինչ է սպասւում մեզ՝ Մայիսի 6-ի ընտրութիւններին, որտեղ սոյն «հայկական» մաթեմատիկան դրսեւորուելու է ամբողջ տեսքով:

Իշխանութիւն իրաւունք ունի սա ժխտելու եւ մենք պարտաւոր ենք լսել նրա հակափաստարկները: Այս դէպքում հակափաստարկը մէկն է՝ օր առաջ կարգի բերել ընտրացուցակները: Յարաճուն արտագաղթի եւ մարդահամարի նախնական խայտառակ թուերի պարագայում (մօտ՝ 2.800.000 բնակչութիւն), ընտրողների թիւը չի կարող աճել: 2008 թուականի նախագահական ընտրութիւնների համեմատ այդ թիւն աճել է մօտ 165 հազարով: Ինչի հաշուին. Պատասխանէք այս հարցին:

Եթէ, այնուհանդերձ, իշխանութիւնը պնդեց իր թուերի հաւաստիութեան վրայ ու գնաց նման կեղծումների, ապա քաղաքական միւս ուժերին եւ ժողովրդին մնում է մէկ բան՝ պայքարել սեփական իրաւունքների եւ արժանապատուութեան համար: ՀԱԿ առաջիկայ հանրահաւաքը կարող է դառնալ առաջին պաշտօնական նախազգուշացումը: Դրանցի յետոյ նոյնը պէտք է ակնկալել ԲՀԿ-ից, ՀՅԴ-ից, Ժառանգութիւնից: Հակառակ դէպքում ստացւում է, որ հիմնական քաղաքական ուժերը գնում են ընտրութիւնների՝ նախապէս քցուած լինելու վճռականութեամբ:

«7 ՕՐ»

*համախոհների, ընդդիմադիր ... *

ՄԱՍԻՍ ՇԱԲԱԹԱԹԵՐԹ

ՊԱՇՏՕՆԱԹԵՐԹ՝
ՍՈՑԻԱԼ ԴԵՄՈԿՐԱՏ ՀՆՉԱԿԵԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ
Արեւմտեան Ամերիկայի Շրջանի

ԽՄԲԱԳԻՐ՝
ՏՕՔԹ. ԱՐՇԱԿ ԳԱԶԱՆՃԵԱՆ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ ԿԱԶՄ՝
ԳԱԲՐԻԷԼ ՄՈԼՈՅԵԱՆ
ՍԱՀԱԿ ԹՈՒԹԵՃԵԱՆ
ՅԱՐՈՒԹ ՏԷՐ ԴԱՒԻԹԵԱՆ

ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԲԱԺԻՆ
ԼԵՆԱ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ

MASSIS Weekly
Organ of the Armenian Social Democratic Hunchakian Party of Western USA
1060 N. Allen Ave.
Pasadena, CA 91104
Phone: (626) 797-7680
Fax: (626) 797-6863
E:Mail: massis2@earthlink.net
http://www.massisweekly.com
(USPS 667-310) (ISSN 0744-334X)
Published Weekly
Except Two Weeks in August

ANNUAL SUBSCRIPTION RATES:
USA $50.00, $80.00 (First Class)
Canada $125.00 (Air Mail)
Overseas $225.00 (Air Mail).
All payments must be made in US funds & Drawn on US banks.
Periodicals Postage Paid at Pasadena CA.
Please Send Address Change To MASSIS WEEKLY

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

ՏԷՐ-ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԸ ԸՆՏՐԱՑՈՒՑԱԿՆԵՐԸ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԿԵՂԾՄԱՆ ԳԼԽԱՒՈՐ ՌԵՍՈՒՐՍ Է ՀԱՄԱՐՈՒՄ

ՀԱԿ առաջնորդ, ՀՀ առաջին նախագահ Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը առաջիկայ ընտրութիւնների կեղծման գլխաւոր ռեսուրսն է համարում «չարաբաստիկ ընտրացուցակները» եւ դրանցում Հայաստանից մշտապէս բացակայող քաղաքացիների անունների ընդգրկումը:

«Ամենագլխաւոր խնդիրը, որից կախուած է առաջիկայ բոլոր ընտրութիւնների ճակատագիրը եւ եթէ կուզէք՝ հայ ժողովրդի ճակատագիրը, այդ չարաբաստիկ ընտրացուցակներն են, որոնցում այսօր ընդգրկուած են Հայաստանից մշտապէս բացակայ արդէն ոչ թէ 500 հազար, այլ 700 հազար քաղաքացիների անուններ: Անցեալ ընտրութիւնների համեմատ այդ ցուցակը աւելացել է 185 հազարով»,- ՀԱԿ հանրահաւաքում Ազատութեան հրապարակի ամբիոնից յայտարարեց Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը: - «Սա Վովա Գասպարեանի նուէրն է Սերժ Սարգսեանին, ցոյց տալու համար, որ ինքը Ալիկ Սարգսեանից շատ աւելի հանճարեղ նախարար է, որ 4 տարում կարողանում է ընտրողների թիւը 185 հազարով աւելացնել»:

ՀԱԿ առաջնորդը կոչ արեց «շատ լրջօրէն վերաբերուել այդ փաստին», համոզմունք յայտնելով, որ անգամ ընտրակաշառքը, բռնութիւնները, ծեծ ու ջարդը այս իշխանութիւնների համար «յաղթանակ երբեք չեն ապահովել»:

«Ո՛չ 98 թուականին, ո՛չ 2003 թուականին, ո՛չ 2008-ի ընտրութիւններում նրանք պարտուել են, ջախջախուել են, բայց ընտրութիւնների աւարտից յետոյ, երբ փակում են տեղամասերը, ինչ հանրահաշուիւ ասես նրանք կարող են անել՝ ի հաշիւ այդ բացակայ քաղաքացիների: Սա է կեղծիքների բոյնը, դուռը», - յայտարարեց Տէր-Պետրոսեանը:

Պնդելով, որ վերջին չորս տարիներին «վարչախումբը ապիկար ու յանցաւոր գործունէութիւն է ծաւալել», որ Հայ ազգային կոնգրէսը, թերեւս, Հայաստանի միակ քաղաքական ուժն է, որն «իր առջեւ դրել ու յաջողութեամբ լուծել է աւազակապետական վարչախմբի արատների ու յանցաւորութեան լիակատար բացայայտման խնդիրը», Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը ներկայացրեց այն կոնկրետ քաղաքական ու օրէնսդրական նախաձեռնութիւնները, որոնցով ՀԱԿ-ը պատրաստւում է հանդէս գալ Ազգային ժողովում սեփական ծանրակշիռ պատգամաւորական խմբակցութիւնը ձեւաւորելու պարագայում:

Ըստ նրա, յաջորդ գումարման Ազգային ժողովի առաջին իսկ նստաշրջաններում ՀԱԿ-ն անմիջապէս բարձրացնելու է Սերժ Սարգսեանի «պաշտօնանկութեան եւ քրէական պատասխանատուութեան ենթարկելու հարցը». - «Հիմք ընդունելով այն իրողութիւնը, որ Սերժ Սարգսեանը ՀՀ նախագահի աթոռը զաւթել է «Ընտրական օրէնսգրքի» կոպտագոյն խախտման, համատարած ընտրակեղծիքների, զանգուածային բռնութիւնների եւ խաղաղ ցուցարարների նկատմամբ իրականացրած սպանդի հետեւանքով»:

Երկրորդ առաջնահերթ նախաձեռնութիւնը «1999թ. Հոկտեմբերի 27-ի ու 2008թ. Մարտի 1-ի ոճրագործութիւնների ուսումնասիրման եւ իրաւական հետեւանքներ ենթադրող զեկոյցների պատրաստման նպատակով լայն լիազորութիւններով օժտուած անկողմնակալ պատգամաւորական յանձնաժողովների ստեղծումն է»:

«Այսպիսի աւազակաբարոյ իշխանութիւն եւ դաժան լուծ Հայաստանն իր ողջ պատմութեան ընթացքում չի տեսել: Եթէ հասարակութիւնը չգիտակցի այս ցնցող ճշմարտութիւնը, եւ գայթակղուելով ընտրակաշառքով՝ իր ձայնը տայ իշխող կուսակցութեանը, ապա կամայ թէ ակամայ մասնակիցը կը դառնայ սեփական երկրի վերջնական կործանման, ու դրա համար իրենից բացի ոեւէ մէկին մեղադրելու իրաւունք չի ունենայ», - յայտարարեց Լեւոն Տէր-Պետրոսեանը՝ ելոյթի աւարտին հրապարակելով առաջիկայ խորհրդարանական ընտրութիւններում ՀԱԿ-ի կարգախօսը՝ «Ոչ մի ձայն՝ յանցաւոր ռեժիմին»:

ՀՀԿ-Ն ԱՐՀԵՍՏԱԿԱՆ Է ՀԱՄԱՐՈՒՄ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐԻ ՇՈՒՐՋ ՄՏԱՀՈԳՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Իշխող Հանրապետական կուսակցութիւնը (ՀՀԿ) «արհեստական» է համարում այն իրարանցումը, որն ընդդիմութիւնը բարձրացրել է ընտրացուցակների հետ կապուած: Այս մասին «Ազատութիւն» ռադիոկայանին տուած հարցազրոյցում փոխանցեց Ազգային ժողովի փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանովը:

Ազգային ժողովի փոխնախագահ Էդուարդ Շարմազանով

Շարմազանովի խօսքով՝ մտահոգուելու մեծ առիթ չկայ, քանի որ ընտրական ցուցակները հրապարակային են եւ հրապարակուել են հենց այն նպատակով, որ ի յայտ եկած անճշդութիւնները պատկան մարմինները վերացնեն:

ՀՀԿ-ի խօսնակ Էդուարդ Շարմազանովի փոխանցմամբ՝ երբ իրենք ասում են, որ պէտք է ժողովրդավարական ընտրութիւններ լինեն, ապա դրա մէջ նախ եւ առաջ մտնում են նաեւ ընտրացուցակները: Ըստ նրա՝ ամէն ինչ արուելու է, որպէսզի ընտրութիւնների օրը ունենանք ընդունելի ընտրացուցակներ: Հարցին, թէ ինչո՞վ են բացատրում այն հանգամանքը, որ նախորդ ընտրութիւնների համեմատ ընտրողների թիւը զգալիօրէն աւելացել է (պաշտօնական տուեալներով՝ 359 հազարով), Շարմազանովն ասաց, թէ գլխաւոր փաստարկներից մէկն այն է, որ 90-ականներին ծնուածների թիւը աւելի շատ է եղել, քան մահացածներին, եւ նախորդ ընտրութիւնների համեմատ աւելացել է ընտրելու իրաւունք ունեցող 18 տարեկան քաղաքացիների թիւը: Նկատենք, սակայն, որ պաշտօնական տուեալներով՝ նախորդ ընտրութիւնների համեմատ այս տարի ընտրելու իրաւունք ունեցող 18 տարեկանների թիւն աւելացել է 185 հազարով:

«Դուք կարող էք ասել, որ կան մարդիկ, որոնք գաղթել են կամ Հայաստանում չեն, բայց բազմաթիւ մարդիկ կամ մեծամասնութիւնը, ովքեր Հայաստանից գնում են, օրինակ, արտագնայ աշխատանքի, Հայաստանի քաղաքացիութիւնից չեն հրաժարուել», - ասաց Շարմազանովը՝ յաւելելով. - «Արհեստական եմ համարում այն աժիոտաժը, որ բարձրացրեցին մեր ընդդիմադիր ընկերները: Իշխանութիւնը բացառելու է ցանկացած հակաժողովրդավարական, հակաօրինական դրսեւորում ընտրութիւնների, ընտրութիւնների նախապատրաստման ժամանակ եւ յետոյ»:

ԵՐԿՐԱՊԱՀԻ 70 ԱՆԴԱՄՆԵՐ ԼՔԵԼ ԵՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԻՒԸ

Երկրապահ կամաւորականների միութեան 70 անդամներ լքել են կազմակերպութիւնը՝ դա պատճառաբանելով ԵԿՄ-ի քաղաքականացման հանգամանքով:

Նրանք նամակ են յղել ԵԿՄ վարչութեան նախագահ Մանուէլ Գրիգորեանին, որում մասնաւորապէս ասուած է.

«Հաշուի առնելով Երկրապահ կամաւորականների միութեան կենտրոն տարածքային բաժանմունքի մասին մամուլում հնչած տեսակէտները, ստիպուած ենք մի քանի պարզաբանումներ կատարել հայ մարդկանց, մեր Երկրապահ ընկերների եւ երկրի քաղաքական կուսակցութիւնների ղեկավարների համար:

«Ելնելով Հայաստանի հանրապետութիւնում վերջին տարիներին առկայ քաղաքական լարուածութիւնից, խորհուրդ ենք տալիս մեզ չներքաշել խարդաւանքների եւ դաւադրութիւնների գործընթացների մէջ: Մենք հաւատարիմ ենք մեր սկզբունքներին եւ արդէն իսկ 12 տարի է չենք զբաղւում քաղաքականութեամբ: Չնայած բոլոր ընտրութիւններից յետոյ ստիպուած ենք լինում դիմակայել տարաբնոյթ խարդաւանքների եւ դաւադրութիւնների հետեւանքների վերացմանը:

«Մենք ամենեւին ցանկութիւն չունենք մեր ընտանիքում առկայ խնդիրները հանրութեան քննարկմանը ներկայացնելու, բայց միեւնոյն ժամանակ չենք ցանկանում մեր նախկին ընկերների կողմից մեր բարի համբաւը արատաւորող յօդուածներին ծանօթանալ: Յայտնում ենք Ձեզ, որ երբեւէ չենք թերացել մեր պարտականութիւնները կատարել Հայրենիքի եւ մեր կազմակերպութեան հանդէպ, ուստի եւ հասկանալի չեն մեր նկատմամբ ԵԿՄ անունից տարբեր մարդկանց մեկնաբանութիւնները մամուլում եւ իրականացուող կադրային քաղաքականութիւնը:

«Այսօր իրականացուող կադրային քաղաքականութեան արդիւնքում ԵԿՄ-ին անդամագրւում են անհատներ, որոնք ոչ մի կապ չունեն մեր, Երկրապահների, անցած ուղու հետ, աւելին բացի քաղաքական խարդաւանքների եւ դաւադրութիւնների, սեփական կազմակերպութիւններին եւ սկզբունքներին դաւաճանելուց, մեր երկիրը առեւտրային սեղանիկ տեսնելուց, մեզ վարկաբեկելուց, իրենց մարտական հեքիաթասած ուղին պատմելուց, վերջին 15 տարում ոչնչով չեն զբաղուել: Ելնելով վերոնշեալից, լինելով առաւել քան իրատեսական, ցանկութիւն չունենալով, որեւէ կերպ օժանդակել ԵԿՄ-ի պառակտմանը կամ հզօրութեան կորստին, հոգու խորքում մնալով երկրապահ ցաւով պէտք է նշենք, որ ստիպուած ենք կասեցնել մեր անդամակցութիւնը ԵԿՄ շարքերին, մինչեւ առաջացած խնդրի արդարացի, երկրապահին յարիր լուծում ստանալը»:

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

«Ընտրութիւնը քոնն է» կազմակերպութեան ներկայացուցիչները ասուլիսի ընթացքին

«Ընտրութիւնը քոնն է» կազմակերպութեան նախագահ Յարութիւն Համբարձումեանի համաձայն, դիտորդական խումբն արդէն արձանագրել է մի շարք խախտումներ, որոնք հիմնականում նման են նախորդ բոլոր ընտրութիւններում արձանագրուած խախտումներին:

Ըստ Յարութիւն Համբարձումեանի, տարբերակուած չէ բարեգործութիւնն ու ընտրակաշառքը, ընտրակաշառք է համարւում հիմնականում քուէարկութեան նախորդ օրը եւ քուէարկութեան օրը բաժանուած ապրանքը: «Մնացած օրերին դա չի դիտւում... դա դիտւում է քարոզարշաւ»,-ասաց նա:

Ի դէպ, պարոն Համբարձումեանը չխուսափեց ասել, թէ ովքեր են ներգրաւուած բարեգործութեան անուան տակ ընտրակաշառք բաժանելու գործում. «Բարեգործութիւնների հետ կապուած մենք նշում ենք Բարգաւաճ Հայաստանը, ՀՀԿ-ը եւ ՕԵԿ-ը»:

Կազմակերպութեան ներկայացուցիչ Յասմիկ Սարգսեանը մատնանշեց թաղային հեղինակութիւնների ակտիւ ներգրաւուածութիւնը ընտրական գործընթացներում, ընտրողների կամքի վրայ ներազդեցութիւնը կուսակցութիւնների կողմից:

ԼՈՒՐԵՐ

ՍԵՐԳԷՅ ԼԱՒՐՈՎԻՆ ԸՆԴՈՒՆԵԼ Է ՍԵՐԺ ՍԱՐԳՍԵԱՆԸ

Նախագահ Սերժ Սարգսեանը Ապրիլ 3-ին ընդունել է պաշտօնական այցով Երեւան ժամանած Ռուսաստանի արտգործնախարար Սերգէյ Լաւրովին:

Նախագահի մամլոյ գրասենեակի փոխանցմամբ՝ զրուցակիցները միմեանց շնորհաւորել են 1992 Թուականի հենց այս օրը երկու երկրների միջեւ դիւանագիտական յարաբերութիւնների հաստատման 20-ամեակի կապակցութեամբ:

Սարգսեանը եւ Լաւրովը երկուստեք ընդգծել են, որ Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ քաղաքական երկխօսութիւնը, բոլոր ոլորտներում՝ առեւտրատնտեսական, ռազմական, ռազմատեխնիկական, հումանիտար, նաեւ միջազգային կազմակերպութիւնների շրջանակներում դինամիկ զարգացող համագործակցութիւնը վկայում է բարեկամ երկու ժողովուրդների եւ պետութիւնների միջեւ առկայ ռազմավարական գործընկերութեան եւ ամուր դաշնակցային փոխյարաբերութիւնների մասին, որոնք տարէցտարի ամրապնդւում են երկու երկրների նախագահների միջեւ պարբերաբար տեղի ունեցող բարձր մակարդակի հանդիպումներով:

Սերգէյ Լաւրովը տարին յոբելեանական է համարել նաեւ այս տարուայ Օգոստոսին լրացող՝ Բարեկամութեան, համագործակցութեան եւ փոխադարձ օգնութեան մասին Հայաստանի եւ Ռուսաստանի միջեւ ստորագրուած պայմանագրի 15-ամեակի առիթով եւ նշել, որ յոբելեանական տարում կազմակերպուող միջոցառումները համատեղւում են համագործակցութեան առաւել զարգացմանն ուղղուած որոշակի ծրագրերի իրագործմամբ:

Ռուսաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչութեան ղեկավարին ընդունել է նաեւ Ազգային ժողովի Նախագահ Սամուէլ Նիկոեանը:

ԱՄՆ ԴԵՍՊԱՆ.-«ՁԵՐ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆ Է, ՄԵՐ ՊԵՏՈՒԹԻՒՆԸ ՉԷ»

Դեսպան Ջոն Հեֆերն ելոյթ կ'ունենայ Հայաստան-ԱՄՆ դիւանագիտական յարաբերութիւններու 20-ամեակին առթիւ

Մայիսի 6-ի խորհրդարանի ընտրութիւններին Հայաստանում թերահաւատօրէն են վերաբերում,- կարծում է ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպան Ջոն Հեֆերնը:

«Ոմանք արդէն կանխաւ յայտարարել են, որ Մայիսին կայանալիք ընտրութիւնները կեղծուելու են եւ այժմուանից արդէն կոչ են անում դուրս գալ բողոքի ցոյցերի քուէրակութեան յաջորդ օրը: Իսկ նրանք, ովքեր ցանկանում են կառուցել ժողովրդավարութիւն, չեն կարող սահմանափակուել յայտարարութիւններով, այլ պէտք է ստեղծեն ինստիտուցիոնալ ցանցեր դաշինքներ՝ իրենք ձայնը լսելի դարձնելու համար»,-ասաց դեսպանը:

Հայաստան-ԱՄՆ դիւանագիտական յարաբերութիւնների 20-ամեակին նուիրուած միջոցառմանը ներկայ երեւանեան բուհերի ուսանողներից մէկին հետաքրքրեց, թէ ինչ կարող է անել ԱՄՆ-ը՝ կանխելու հնարաւոր ընտրակեղծիքները.

«Ձեր պետութիւն է, մեր պետութիւնը չէ, ուստի մենք ոչինչ չենք կարող անել: Մենք ոչինչ էլ չենք կարող անել՝ կանխելու ընտրակեղծիքները: Սակայն մենք կարող ենք տարբեր դաշտերում գտնել գործընկերների, աշխատել նրանց հետ, խրախուսել, որ նրանք պահանջեն պատկան մարմիններից, որ օրէնքներն ի կատար ածուեն: Առաջին քայլը պէտք է լինի այն, որ ընտրողների կողմից լինեն բողոքներ, յայտարարութիւններ: Միայն այդ ճնշումների դէպքում իշխանութիւնները կ'անեն այն, ինչ պէտք է անեն: Մենք կարող ենք լինեն գործընկերներ, սակայն դուք պէտք է ապահովէք ընտրութիւնների անկախ ու ազատ լինելը»,-եղաւ դեսպանի պատասխանը;

Ուսանողներից մէկն էլ դեսպան Հեֆերին խնդրեց գնահատել ՀՀ 3 նախագահների հետ ԱՄՆ-ի համագործակցութիւնը: Հարցին դեսպանը մօտեցաւ դիւանագիտօրէն՝ խուսափեց որեւէ անուն տալուց. «Կարծում եմ, որ մեր յարաբերութիւնները բաւականին ամուր են այսօր ու օրէցօր լաւանում են»:

Փոխարէնը Ջոն Հեֆերնը մեծ ուրախութեամբ խօսեց ՀՀ-ում ԱՄՆ դեսպանատան վիճակի մասին՝ նշելով, որ այն լուրջ փոփոխութիւնների է ենթարկուել 20 տարիների ընթացքում:

ԹՈՒՐՔԻԱՅՈՒՄ ՔԼԻՆԹՈՆԻՆ ՅԱՄՈՉԵԼ ԵՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՕՐԻՆԱԳԾԵՐԻ ԴԷՄՆ ԱՌՆԵԼ

Ստամբուլում, Ապրիլի 1-ին անցկացուած «Սիրիայի բարեկամների» համաժողովի շրջանակներում տեղի ունեցած Քլինթոն-Դաւութօղլու եւ Քլինթոն-Էրդողան հանդիպումներում բացի Սիրիայի իրադարձութիւնների եւ Իրանի միջուկային ծրագրի հետ կապուած թեմաներից, օրակարգում է եղել Հայոց ցեղասպանութեան հետ կապուած եւ Հայաստանի հետ յարաբերութիւնների կարգաւորման թեմաները:

Այս մասին տեղեկացնում է թուրքական «Հուրրիէթ» թերթը, պնդելով, թէ ԱՄՆ պետքարտուղար Հիլարի Քլինթոնի հետ առանձին-առանձին հանդիպումներ անցկացրած Թուրքիայի վարչապետ Ռեջէփ Թայիփ Էրդողանը եւ Թուրքիայի ԱԳ Նախարար Ահմեդ Դաւութօղլուն անհրաժեշտ են համարել վերջ դնել ամէն տարի Ապրիլի 24-ից առաջ ԱՄՆ-ում հայկական նախագծերի օրակարգ բերելուն:

Քլինթոնն իր հերթին նշել է, թէ տեղեակ է, թէ ինչքան զգայուն է այդ հարցում Թուրքիան՝ պնդելով, որ այս տարի նման նախաձեռնութիւն չի սպասւում:

Էրդողանն ու Դաւութօղլուն պնդել են, թէ Թուրքիան ինչպէս միշտ պատրաստ է Հայաստանի հետ յարաբերութիւնները կարգաւորել, սակայն անհրաժեշտ է, որ Հայաստանի իշխանութիւններն ազատուեն ներքաղաքական մտավախութիւններից եւ Ցեղասպանութեան հարցը օրակարգ բերելուց:

ԸՆՏՐԱՑՈՒՑԱԿՆԵՐՈՒ ՕՐԻՆԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

«Սրանք ուղղակի անհեթեթ թուեր են: Տեսականօրէն հնարաւոր չէ, օոր Հայաստանում մինչեւ 18 տարեկանները լինեն միայն 400.000: Ընտրողների թիւերի ուռճացումն ուղղակի լցոնման պարզագոյն մեթոդն է, որ փորձում են կիրառել իշխանութիւնները»,-«Արմենիա Նաուին» յայտնած է «Ժառանգութիւն» խմբակցութեան ղեկավար Ստեփան Սաֆարեան:

Միւս կողմէ սակայն, Հայաստանի ոստիկանութիւնը իր տարածած մէկ հաղորդագրութեամբ կը շեշտէ, թէ թիւերու ուռճացման մասին պնդումները «չեն համապատասխանում իրականութեանը»:

Կասկածները աւելի ու աւելի արմատացան երբ ի յայտ եկան բազմաթիւ պարագաներ, ուր նոյն բնակարանի հասցէով արձանագրուած են 100-է աւելի մարդիկ: Կամ գտնուեցան նոյն հասցէներու վրայ բազմաթիւ անուններ, որոնց ծննդեան թուականին առջեւ գրուած է 00:

Ոստիկանութեան անձնագրերու ու վիզաներու վարչութիւնը յայտնաբերուած բոլոր անճշդութիւններուն առթիւ կու տայ նոյն բացատրութիւնը՝ «հաւանաբար դա կրկին զուտ տեխնիկական խնդիր է: Տեղեակ ենք ու արդէն ստուգման համապատասխան միջոցներ ձեռնարկուած են»:

Զարմանք յառաջացուց նաեւ Ազգային Ժողովի Հանրապետական պատգամաւոր Շիրակ Թորոսեանի այն բացայայտումը որ, Հայաստանի իշխանութիւններու որոշումով, ջաւախահայերը հաշուառում կը ստանան Հայաստանի մէջ:

Այս առթիւ, Հայ Ազգային Գոնկրէսը (ՀԱԿ) Հայաստանի ոստիկանապետ Վլադիմիր Գասպարեանէն խնդրած է իրենց տրամադրել Հայաստանէն մշտապէս բացակայող, բայց ընտրացուցակներու վրայ ընդգրկուած քաղաքացիներու ամբողջ ցանկը:

«Զկատարելով մեր խնդրանքը, դուք կասկածի տակ կը դնէք յառաջիկայ ընտրութիւնների օրինականութիւնը եւ մեծ հարուած կը հասցնէք Հայաստանի միջազգային վարկին»,- ըսուած է ոստիկանապետին ուղղուած ՀԱԿ-ի նամակին մէջ:

ՀԱԿ-ի այս նախաձեռնութեան միացած է նաեւ Հայ Յեղափոխական Դաշնակցութիւնը: Իսկ, Ժառանգութիւն կուսակցութեան աղբիւրները յայտնած են որ, ՀԱԿ-ի նամակին միանալու հարցը քննարկման տակ է:

ՇՈՒԷՅՑԱՐԻԱՅԻ ԴԱՏԱԽԱԶՈՒԹԻՒՆԸ ԴԱՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾ ՉԻ ՅԱՐՈՒՑԵԼՈՒ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԺԽՏԱԾ ԹՈՒՐՔ ՆԱԽԱՐԱՐԻ ԴԷՄ

Եւրամիութեան հետ հարցերով նախարար Էգեմէն Բաղըշ

Շուէյցարիայի Ցիւրիխի կանտոնի դատախազութիւնը հրաժարուել է դատական գործ յարուցել Թուրքիայի՝ Եւրամիութեան հետ հարցերով նախարար Էգեմէն Բաղըշի դէմ, ով Շուէյցարիայում ժխտել էր Հայոց ցեղասպանութիւնը:

Ինչպէս տեղեկացնում է թուրքական CNNturk-ը, Ցիւրիխի գլխաւոր դատախազութեան կողմից տարածած յայտարարութեան մէջ նշուել է, որ 2012-ի Յունուարի 30-ին Բաղըշի կողմից 1915-ի հետ կապուած յայտարարութիւն է հնչել, որը մեծ արձագանք է գտել մամուլում եւ հեռուստատեսութեամբ: «Շուէյցարիայի ԱԳՆ-ի հետ խորհրդակցութեան ժամանակ պարզել ենք, որ Բաղըշն այդ յայտարարութիւն անելու ժամանակ ունեցել է դիւանագիտական անձեռնմխելիութիւն»,- նշուել է Ցիւրիխի գլխաւոր դատախազութեան յայտարարութեան մէջ:

Նշենք, որ աւելի վաղ Շուէյցարիայի ԱԳՆ-ն յայտարարել էր, թէ Համաշխարհային տնտեսական ֆորումին մասնակցելու համար Դաւոս եկած օտարերկրեայ կառավարութիւնների բոլոր անդամներն, ըստ միջազգային օրէնքների, օժտուած են անձեռնմխելիութեամբ: «Սակայն, ըստ միջադէպերի, անձեռնմխելիութիւնը կարող կասեցուել: Էգեմէն Բաղըշի դէմ դատական գործ սկսելու վերջնական որոշում կայացնելը ոչ թէ ԱԳՆ-ի, այլ դատական մարմինների գործն է»,-ասուել է Շուէյցարիայի ԱԳՆ-ի պատասխանում:

Յիշեցնենք, որ Էգեմէն Բաղըշը Ցիւրիխում ասել էր, թէ ինքը ցեղասպանութիւնների ժխտումը քրէական յանցանք համարող երկրում էլ կարող է ասել, որ Հայոց ցեղասպանութիւն չի եղել: «Ես այսօր Շուէյցարիայում յայտարարում եմ, որ 1915-ի իրադարձութիւնները ցեղասպանութիւն չեն: Թող գան ու ինձ ձերբակալեն: Այդ օրէնքները թղթի մի կտորից այն կողմ չեն անցնում»,-ասել էր Բաղըշը: Այնուհետ Ցիւրիխի դատախազ Քրիստին Բրաունշուէյգը Բաղըշի դէմ նախնական հետաքննութիւն է սկսել՝ շեշտելով, որ այն ընթանում է Շուէյցարիայի քրէական օրէնսգրքի 261-րդ յօդուածի յատկանիշներով:

ՀՀ ՍՓԻՒՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀՐԱՆՈՅՇ ՅԱԿՈԲԵԱՆ.- « ՍՓԻՒՌՔԱՀԱՅԵՐԸ ԿՐՆԱՆ ԻԲՐԵՒ ՊԱՏԳԱՄԱՒՈՐՆԵՐՈՒ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐ ՆՈՐ ՄՕՏԵՑՈՒՄՆԵՐ ԲԵՐԵԼ ՀԱՅՈՑ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆ»,

Մեր ընթերցողներուն կը ներկայացնենք «Հայաստանի Զրուցակից»-ի կատարած հարցազրոյցը՝ ՀՀ սփիւռքի նախարար Հրանոյշ Յակոբեանի Հետ.

- Սփիւռքի նախարարութիւնը Հայաստանի մէջ ամենաերիտասարդն է: Ի դէպ երբ պիտի բացուէր, շատերը կը տարակուսէին՝ ան կ'արդարացնէ՞ իր գոյութիւնը: Գոյութեան եւ գործունէութեան քանի մը տարուան փորձն ունենալով՝ ի՞նչ ձեռքբերումներ ունեցած է նախարարութիւնը, որքանո՞վ այդ կառոյցի գոյութիւնը նպաստած է Հայրենիք-Սփիւռք կապի ամրապնդման ու զօրացման:

- Նախարարութեան ստեղծման հարցում տարակուսողները նախ պէտք է հասկանան, որ համաշխարհային, տարածաշրջանային մարտահրաւէրների եւ մրցակցութեան պայմաններում մեր նորանկախ պետութիւնը նախեւառաջ պէտք է համագործակցի Սփիւռքի հետ եւ օգտագործի աշխարհասփիւռ հայութեան ամբողջ ներուժը: Ակնյայտ է, որ սփիւռքը համաշխարհայնացուող աշխարհում նոր որակ եւ դերակատարութիւն է ստանձնել: Նախարարութիւն ստեղծելու նպատակը Հայրենիք-Սփիւռք գործակցութեան ընդլայնումն ու Սփիւռքի ներուժը յանուն հայրենիքի զարգացման առաւելագոյնս օգտագործելն է, հայոց պետութեան զօրացումն ու առաջընթացը, Արցախի անկախ եւ անվտանգ գոյութեան ապահովումը եւ ինքնորոշման իրաւունքի միջազգային ճանաչումը, հայապահպանութիւնը եւ հայ ինքնութեան ամրապնդումը, Հայոց ցեղասպանութեան ճանաչման եւ դատապարտման գործընթացի ընդլայնումը, ինչպէս նաեւ հայ ժողովրդի համախմբումը հայ եկեղեցու շուրջ:

Սփիւռքի նախարարութիւնը բաւականին գործ է արել Հայրենիք-Սփիւռք գործակցութիւնը հզօրացնելու, զարգացնելու, ինչպէս նաեւ մեր հայրենակիցներին ազգային ինքնութեան գաղափարի շուրջ համախմբելու համար: Նախարարութեան օգնութեամբ Սփիւռքի կարեւոր խնդիրներն ու հարցադրումները քննարկման առարկայ են դառնում ՀՀ կառավարութիւնում, այսինքն՝ պետական ուշադրութեան են արժանանում: Սա նշանակում է, որ Սփիւռքի կրթական, մշակութային, հասարակական-քաղաքական, բարեգործական, կրօնական, երիտասարդական, լրատուական եւ այլ կազմակերպութիւնների գործունէութեանը մասնակցում է Հայաստանի Հանրապետութիւնը՝ պետականութեան գործիքների ամբողջ զինանոցով:

- Հայապահպանութեան գլխաւոր զէնքը կրթօճախն է: Այնինչ միայն որոշ գաղթօճախներու մէջ կան հայկական դպրոցներ: Անոնք ալ գլխաւորաբար կիրակնօրեայ կամ եկեղեցիներուն կից դպրոցներ են, ուր կը դասաւանդուին հայագիտական առարկաներ: Այդ դպրոցները ունին արհեստավարժ մասնագէտներու ու դասագիրքերու, յաճախ նաեւ՝ գոյատեւման համար ֆինանսական միջոցներու անհրաժեշտութիւն: Նախարարութիւնը որեւէ ծրագիր կ'իրականացնէ՞ այդ կարիքները հոգալու համար:

- Սփիւռքահայերու լեզուամշակութային ուծացմանը դիմակայելու եւ նրանց ինքնութեան պահպանութեան գործում նախարարութիւնը մեծապէս կարեւորում է Սփիւռքի կրթամշակութային խնդիրների լուծմանն աջակցող բազմաթիւ ծրագրերը: Ցաւօք, առայսօր պետական միջոցների հաշուին Սփիւռքի դպրոցները մասնագէտներով լիարժէքօրէն չեն ապահովւում:

2009-20011-ին մեր նախարարութեան աջակցութեամբ ընդլայնուել է Հայաստանում սփիւռքահայ ուսուցիչների վերապատրաստման ծրագիրը: Զգալի աշխատանքներ են իրականացուել՝ կրթօջախներին ուսումնական գրականութեան եւ օժանդակ նիւթերի տրամադրման համար: Մի շարք տարածաշրջանների երկրների համայնքային կառոյցների, հայկական կազմակերպութիւնների հետ աշխատանքների արդիւնքում վերջին տարիներին ստեղծուել է շուրջ 100 նոր՝ մէկօրեայ դպրոց՝ ՌԴ-ում, եւրոպական երկրներում, ԱՄՆ-ում: Սփիւռքի կրթօճախներին, հայ մանկավարժներին, հայագիտական առարկաների ուսուցիչներին ուսումնամեթոդական, արտադասարանական աշխատանքներին աջակցութեան նպատակով հայաստանեան եւ սփիւռքեան կրթօճախների միջեւ իրականացւում է «քոյր դպրոցներ» ծրագիրը: Սփիւռքի երիտասարդութեան Հայաստան այցելութիւնների «Արի տուն» ծրագրով իրականացւում են Սփիւռքի երիտասարդների համար հայրենագիտութեան, լեզուի արագացուած ուսուցման դասընթացներ: Երեւանի պետական համալսարանի բազայի վրայ 2012-ին կազմակերպելու ենք «Սփիւռք» ամառնային դպրոց՝ ուր կը գործեն հայոց լեզուի արագացուած դասընթացներ, ազգային երգի ու պարի խմբավարների, պարուսոյցների վարպետութեան դասընթացներ, կրթօճախների ուսուցիչների, տնօրէնների, կազմակերպիչների վերապատրաստում, սփիւռքահայ երիտասարդ առաջնորդների դպրոց, Սփիւռքի լրագրողների դպրոց:

- Կարելի՞ է ըսել, թէ Սփիւռքը այսօր միակուռ, զօրեղ կառոյց է, որուն գործողութիւններն ու գաղափարները համաձայնեցուած են: Կա՞յ համակարգող մարմին կամ գուցէ նախարարութի՞ւնը ստանձնած է այդ դերը:

- Մենք այսօր չենք կարող պնդել, թէ հայկական Սփիւռքը միակուռ եւ միասնական կառոյց է, որի տարբեր հատուածների գործողութիւնները եւ գաղափարները լիովին համաձայնեցուած են: Հեշտ գործ չէ 7 միլիոնանոց բազմամշակոյթ, բազմալեզու եւ բազմակրօն Սփիւռքը միաւորել մէկ միասնական կառոյցի մէջ: Սակայն կան մի քանի համազգային գաղափարներ, որոնց շուրջ հնարաւոր է եւ համախմբւում է ամբողջ հայութիւնը: Դրանք են՝ հայկական պետականութեան հզօրացումը, Լեռնային Ղարաբաղի հիմնահարցի արդարացի լուծումը, Հայոց ցեղասպանութեան համընդհանուր ճանաչումը եւ հետեւանքների վերացումը, համախմբումը հայ եկեղեցու շուրջ: Տարբեր մակարդակներում քննարկուել եւ շարունակւում են քննարկումները համահայկական համակարգող մարմնի ստեղծման գաղափարի շուրջ:

- Նախարարութիւնը կոչուած է խթանելու ներգաղթը եւ աջակցելու ներգաղթեալ հայրենակիցներուն: Ի՞նչ չափերու կը հասնի հայրենադարձութիւնը եւ նախարարութիւնը հայրենադարձութիւնը խթանող ի՞նչ միջացառումներ կ'իրականացնէ, որքանո՞վ են անոնք իրատեսական: Ի՞նչ աջակցութիւն կը ստանան Հայաստան ներգաղթածները:

- ՀՀ նախագահը նախարարութեան առջեւ ռազմավարական կարեւոր խնդիր է դրել՝ զբաղուել հայրենադարձութեան խթանման ծրագրերի մշակմամբ:

Մշակուել է երկու հիմնարար փաստաթուղթ՝ «Հայրենադարձութեան գործընթացի կազմակերպման հայեցակարգը» եւ վերջինիս հիման վրայ՝ «Հայրենադարձութեան մասին» ՀՀ օրէնքը: Առայժմ օրէնքի նախագիծը գտնւում է ՀՀ Ազգային ժողովում եւ ընդգրկուած է նստաշրջանի օրակարգում: Օրէնքի ընդունումից յետոյ ուղղակիօրէն կը կարողանանք զբաղուել հայրենադարձութեան խթանման ծրագրերի մշակմամբ եւ իրականացմամբ:

Քանի որ հայրենադարձի իրաւական կարգավիճակ ՀՀ-ում դեռ գոյութիւն չունի, այդ ամէնը որեւէ տեղ չի արձանագրւում: ՀՀ հայրենադարձուածների թիւը նախարարութիւնը ճշդում է որոշակի փաստերի համադրմամբ՝ քաղաքացիութիւն ստացածների եւ ՀՀ-ում բնակարան գնողների քանակ, ՀՀ-ում կարճաժամկէտ կամ երկարաժամկէտ բնակութիւն հաստատող՝ ծագումով հայերի թիւ, այս կամ այն կարգավիճակով ՀՀ-ում գտնուող հայերի թիւ եւ այլն: Ընդհանուր առմամբ կարող ենք ասել, որ մէկ տարում մօտ 4-5 հազար մարդ է տեղափոխւում Հայաստան՝ մշտական բնակութեան: Դարձեալ նկատի պէտք է ունենանք, որ թիւը շատ մօտաւոր է, քանի որ յստակ հաշուառում չի իրականացւում:

- Նախարարութեան շնորհիւ հայրենիքի մէջ ներդրումային ի՞նչ ծրագիրներ իրագործուած են: Մեծ չէ՞ սպառնալիքը, որ մեր երկրի մէջ պիզնեսի համար ստեղծուած պայմաններու մէջ սփիւռքահայը կրնայ հիասթափիլ ու վաղ թէ ուշ դադրեցնել իր գործունէութիւնը: Այդ գործարարներուն համար արտօնութիւններ կա՞ն՝ օրէնսդրական, հարկային եւ այլն:

- Հանրապետութիւնում տնտեսական միջավայրի, պիզնես միջավայրի, հարկային եւ մաքսային քաղաքականութեան որոշակի պարզեցում, յստակեցում է նկատւում: Բոլոր այն բարեփոխումները, որոնք ուղղուած են այս բնագաւառին, նաեւ գնահատւում են միջազգային կառոյցների եւ կազմակերպութիւնների կողմից: Սա խօսում է այն մասին, որ մենք լինելով Առեւտրի միջազգային կազմակերպութեան անդամ՝ չենք կարող օրէնքներ եւ օրէնսդրական ակտեր ընդունել, որոնք դէմ լինեն միջազգային նորմերին, միջազգային պահանջներին: Մեր երկրում աւելանում են ներդրումների թիւը, համատեղ ձեռնարկութիւնների թիւը: Այսօր Հայաստանում գրանցուած է 4500-ից աւելի համատեղ ձեռնարկութիւն՝ մանր եւ միջին պիզնեսի ոլորտում: Ի հարկէ, ունենք նաեւ խոշոր պիզնեսի ներկայացուցիչներ՝ Էռնեկեան, Թուֆենկեան, Յովնանեան եւ այլոք, բայց բոլոր դէպքերում առաւել կշիռ է կազմում մանր եւ միջին պիզնեսը: Բնականաբար ասել, թէ Հայաստանում բոլորը յաջողութեան են հասնում, ի հարկէ, հնարաւոր չէ: Շատ դէպքերում մեր հայրենակիցները գալով հայրենիք՝ իրենք են ընտրում իրենց գործընկերոջը, չեն հարցնում ոչ պետութեանը, ոչ պաշտօնեային եւ ոչ որեւէ մէկին: Տարիների ընթացքում հենց իրենց միջեւ որեւէ հակասութիւն կամ դժուարութիւն է առաջանում, մէկը միւսին խաբում է, անմիջապէս սկսում են աղմկել, թէ Հայաստան պետութիւնն իրենց խաբեց: Հայաստանցիներն իրաւունք չունեն խաբել սփիւռքահային, հայաստանցին պէտք է, ընդհակառակը, գրկաբաց ընդունի, ոգեւորի իր հայրենակցին, որ նա գայ, այստեղ հաստատուի եւ կարողանայ պիզնեսը զարգացնել, աշխատատեղ ստեղծել: Լինում են նաեւ դէպքեր, երբ օրէնքի հետ են առնչւում եւ փորձում են այն շրջանցել: Ես կ'ուզենայի դիմել մեր բոլոր հայրենակիցներին թէ Հայաստանում, թէ սփիւռքում. յիշենք՝ աւելի բարձր իշխանութիւն չկայ, քան օրէնքի իշխանութիւնն է, եւ մենք պարտաւոր ենք օրէնքը կատարել. կարեւոր չէ, Հայաստանու՞մ, թէ Ֆրանսիայում, Լիբանանու՞մ թէ, Ամերիկայում: Միւս բարդութիւնն էլ այն է, որ սփիւռքում կարծես օդի մէջ տարածուած է այն գաղափարը, որ եթէ Հայաստանում են, անպայման իրենց կարող են խաբել, ձեռքից վերցնել, թոյլ չտալ, որ աշխատանքը զարգանայ: Մենք ունենք սփիւռքահայեր, որոնք եկել են, ներդրում են կատարել հայրենիքում եւ շահ են ստանում: Ինչքան շահ ստանան՝ այնքան մեր օգուտն է, որովհետեւ ստեղծում են աշխատատեղ, որովհետեւ պայքարում են աղքատութեան դէմ, պայքարում են արտագաղթի դէմ: Հետեւաբար ամէն պիզնեսի կայացում հայրենիքում՝ ամենամեծ հայրենասիրութիւնն է:

Ամփոփելով ձեր հարցը՝ կ'ուզենայի ասել՝ եկէք գործենք օրէնքի շրջանակներում, եկէք մեր պիզնեսը օտար երկրներում դնելու փոխարէն դնենք մեր հայրենիքում, հզօրացնենք մեր հայրենիքը: Եթէ բոլորս միայն երես թեքենք, բոլորս միայն բացասականն ասենք, իրօք, երկիրը դժուար կը զարգանայ:

- Չէ՞ք կարծեր, որ Սփիւռքը որպէս հայութեան մաս՝ իրաւունք ունի մասնակցութիւն ունենալու հայրենիքի քաղաքական կեանքէն ներս: Օրինակ Ազգային ժողովի պատգամաւորներ ընտրուին նաեւ սփիւռքէն: Ի դէպ մի քանի տարի առաջ առաջարկուած է երկպալատ Ազգային ժողով ստեղծելու գաղափարը: Ի՞նչ ճակատագիրի արժանացաւ ան:

- Հայաստանի Հանրապետութիւնը մենք հռչակել ենք համայն հայութեան հայրենիք: Դա նշանա-

Շար.ը էջ 18

Ս. ԶԱՏԿՈՒԱՅ ՊԱՏԳԱՄ ՀԱՅՑ. ԱՒԵՏ. ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ ԿՈՂՄԷ

Քրիստոս Յարեաւ Ի Մեռելոց

«Դուք մի՛ վախնաք, քանի որ գիտեմ թէ կը փնտռէք Յիսուսը՝ որ խաչուեցաւ: Ան հոս չէ, որովհետեւ յարութիւն առաւ» (Մատթ. 28. 6):

«Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց»: Այս չորս բառերը կեդրոնական բներգն էին Յիսուսի առաքեալներուն եւ առաջին եկեղեցւոյ վկայութեան: Իր սկզբնածագ օրէն ի վեր եկեղեցւոյ քարոզութեան հիմն ու խարիսխը եղած է Քրիստոսի յարութիւնը: Ի վաղուց յետէ Քրիստոսի հետեւորդները վկայած են, որ այն Քրիստոսը, որ աշխարհ եկաւ մարդոց փրկութեան համար հալածուեցաւ, խաչուեցաւ, թաղուեցաւ եւ երեք օր յետոյ յարութիւն առաւ:

Ըստ Սբ. Գրային հասկացողութեան՝ մեղքի հետեւանքը մահ է: Բայց ի՞նչ կը պատահի մահէն ետք: Այս դասական հարցումը միշտ չարչրկած է մարդոց միտքը անյիշատակ դարերէն ի վեր: Յոբ Երանելին անոնցմէ մէկն էր երբ դարեր առաջ հարց կու տար, «երբ մարդ մեռնի, դարձեալ պիտի ապրի՞»:

Ամէն ատեն եղած են մարդիկ, որոնք այս հարցումին որպէս պատասխան յայտարարած են, «Ջենք գիտեր. յետ մահու իրավիճակը անծանօթ է մեզի»: Ուրիշներ ըսած են, «Կեանքը երկրի վրայ կը սկսի եւ երկրի վրայ կը վերջանայ»: Եւ դեռ ուրիշներ, հաւատացած են անմահութեան գաղափարին: Հինաւուրց բուրգեր, կոթողներ ու յիշատակարաններ պերճախօս ապացոյցներ են այդ մասին: Գրեթէ ամէն կրօնք հաւատացած է, եւ կը հաւատայ, անմահութեան գաղափարին: Ըմբռնումներ եւ բացատրութիւններ կրնան տարբերիլ կրօնքէ կրօնք, բայց անմահութեան գաղափարը տիեզերական է:

Քրիստոնէութիւնն ալ կը հաւատայ անմահութեան գաղափարին, բայց կը հաւատայ թէ անմահութիւնը հիմնաւորուած է Քրիստոսի յարութեան վրայ: Այլ խօսքով, հիմնականը յարութիւնն է իսկ անմահութիւնը՝ անոր արդիւնքը:

Անմահութեան գաղափարը այլ կրօնքներու մէջ այն ենթադրութեան վրայ հիմնուած է թէ մարդկային հոգին օժտուած է տեւականութեան յատկութեամբ: Արդ, երբ մէկը մեռնի իր հոգին կը բաժնուի զինք կաշկանդող եւ բանտարկող մարմինէն եւ կը շարունակէ տեւապէս գոյատեւել:

Ըստ քրիստոնէական կրօնին, հոգին եւ մարմինը ամբողջութիւն մըն են: Քրիստոս յարութիւն առաւ նաե՛ւ մարմինով եւ ի լոյս հանեց կեանքն ու անմահութիւնը: Քրիստոսով ունինք յաւիտենական կեանք եւ անմահութիւն: Քրիստոս իր խաչելութեամբ եւ յարութեամբ մահուան վրայ յաղթանակ տարաւ: Արդ, թէեւ ֆիզիքական մահը իրականութիւն մըն է, սակայն ան կեանքի վախճանը չէ, կեանքը Քրիստոսով կը շարունակուի, որովհետեւ ան յարութիւն առնելով մահը յաղթահարած է:

Արդարեւ, Քրիստոնէական հաւատքի հիմնաքարը Թափուր գերեզմանն է: Առանց անոր խաչը սոսկ ֆիզիքական անարգ մահուան խորհրդանիշ մը պիտի ըլլար: Առանց յարութեան Յիսուս միայն նահատակ Րաբբի մը պիտի դառնար, ոչ թէ յաւէտ ապրող յաղթական Տէր: Առանց «Մէկշաբթի Օր»ուան տեղի ունեցած հրաշափառ յարութեան՝ «Ուրբաթ Օր»ուան խաչելութիւնը սոսկ ողբերգութիւն մը պիտի ըլլար:

Սակայն, ի՞նչ աղերս ունի Յարութեան պատմական Դէպքը մարդոց կեանքին հետ: Երբ անհատ մը Քրիստոսը ընդունի որպէս Տէր եւ Փրկիչ այն ատեն ան նոր արարած մը կը դառնայ: Այլաբանօրէն, իր հին անձը կը մեռնի եւ նոր անձ մը կը ծնի՝ մասնակից դառնալով Քրիստոսի յարութեան: Պօղոս Առաքեալի վկայութեամբ, «Չէ՞ք գիտեր, թէ մենք՝ որ Յիսուս Քրիստոսի միանալով մկրտուեցանք եւ մկրտութեամբ անոր մահուան հաղորդակից դարձանք: Այսինքն, մկրտութեամբ անոր հետ միասին թաղուեցանք եւ մահուան հաղորդ եղանք, որպէս զի՝ ինչպէս Քրիստոս Հօրը փառքով յարութիւն առաւ մեռելներէն, նոյնպէս ալ մենք... իրեն կցորդ պիտի ըլլանք՝ իրեն հետ յարութիւն առնելով» (Հռովմ. 6 : 3-5):

Արդ, քրիստոնեայ հաւատացեալին յոյսը հիմնուած է Քրիստոսի յարութեան վրայ: Երբ մէկը հաղորդակից դառնայ Յարուցեալին հետ, անոր յարութեան զօրութիւնը անպայման պիտի յեղաշրջէ իր կեանքը: Այդպէս պատահեցաւ Յիսուսի աշակերտներուն: Անոնց յուսահատութիւնը փոխուեցաւ լաւատեսութեան: Այդ երկչոտ մարդիկը իրենց վրայէն թօթափեցին ամէն անձկութիւն եւ յուսաբեկութիւն եւ խանդով ու եռանդով, հաւատքով ու վճռակամութեամբ տոգորուած՝ յարուցեալ Յիսուս Քրիստոսի աննկուն վկաները դարձան:

Ինչպէս անցեալին, ներկայիս ալ, Քրիստոսի յարութեան զօրութիւնը զգացող ճշմարիտ հաւատացեալը, Պօղոս Առաքեալի նման, կրնայ յայտարարել, «Քրիստոսի հետ խաչուեցայ, սակայն կ՚ապրիմ, բայց ա՛լ ո՛չ թէ ես՝ հապա Քրիստո՞ս կ՚ապրի իմ մէջս» (Գաղտ. 20):

Ան ո՛չ միայն բանիւ, այլ նաեւ իր կեանքով կը վկայէ, «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց»:

Վեր. Դոկտ. Վահան Յ. Թութիկեան
Գործադիր Տնօրէն Հայ Աւետարանական Համաշխարհային Խորհուրդի

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ «ՍԻՓԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻ ՃԱՇԿԵՐՈՅԹ-ՊԱՐԱՀԱՆԴԷՍԸ ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆԻ ՅՈԲԵԼԵԱՆԻՆ ԱՌԻԹՈՎ

Այս տարի Մայր Հայրենիքի եւ արտասահմանի մէջ, հանդիսաւոր կերպով պիտի նշուի վաստակաշատ կոմպոզիտոր, երգահան, խմբավար եւ գրող Հենրիկ Անասեանի ծննդեան 75-ամեակը: Այս բարեպատեհ առիթով Լոս Անճելըսի «Սիփան» երգչախումբն ու յանձնախումբը Մարտի 30ին, Հոլիվուտի Տաղլեան մշակութային համալիրի սրահին մէջ, գալիք յոբելեանէն առաջ, ճաշկերոյթ-պարահանդէսով, պատուեց յոբելեարը:

Շքեղ սրահին մէջ հաւաքուած շուրջ 300 ներկաներուն մէջ կը նշմարուէին ծանօթ արուեստագէտներ, մտաւորականներ, երգչախումբի հին եւ նոր անդամներ եւ հայ մամուլի ներկայացուցիչներ:

«Սիփան» երգչախումբի ատենապետ Ռաֆֆի Թորոսեան յանձնախումբի անունով բարի գալուստի ջերմ խօսքերով ողջունեց ներկաները, ապա խօսափողը յանձնեց օրուան հանդիսավար Յարութիւն Ֆօտուլեանին: Ան՝ իր ուրախութիւնը յայտնեց որ սոյն միջոցառումը՝ Հենրիկ Անասեանի յոբելեանին նուիրուած առաջին նախաձեռնութիւնն է:

Սրահի զոյգ պաստառներու վրայ ցուցադրուեցաւ «Սիփան» երգչախումբի հայրենական եւ արտասահմանեան աւելի քան 30 տարիներու գեղարուեստական ելոյթներու ճոխ ու բովանդակալից տեսաերիզը, արժանանալով ներկաներու բուռն ծափահարութեանց:

Իր սրտի խօսքին մէջ Գաբրիէլ Մոլոյեան բարձր գնահատեց «Սիփան»ի տասնեակ տարիներու հայրենանուէր ծառայութիւնը, որ ինքնին մեծ ներդրում մըն է հայ մշակոյթի տարածման եւ հայապահպանման նուիրական գործին մէջ: Առանձնապէս գնահատեց նաեւ վաստակաշատ երաժիշտ եւ խմբավար Հենրիկ Անասեանի կարեւոր նպաստը մեր գաղութի գեղարուեստական կեանքէն ներս: Գ. Մոլոյեան յատկապէս յիշատակեց Անասեան ընտանիքի միւս շնորհաշատ անդամներու Մարիեթայի եւ Արմէնի անունները, որոնք նմանապէս դարձած են միջազգային բեմերու աստղեր:

Երեկոյի ընթացքին սրտաբուխ խօսքերով հանդէս եկան նաեւ Օննիկ Կառավարեան, Նուէր Փանճարճեան, Շաքէ Թուխմանեան եւ Ժան Նշանեան, որոնք իրենց երախտագիտութիւնն ու սրտաբուխ բարեմաղթութիւնները փոխանցեցին յոբելեար Հենրիկ Անասեանին:

Գեղարուեստական պատշաճ յայտագիր մը գործադրուեցաւ որուն իրենց մասնակցութիւնը բերին հիւմորիստ Վարսենիկը, Հերմինէ Ամիրեանը (երգ), Քնարիկ Ներսիսեանն ու Յարութիւն Ֆօտուլեանը:

«Սիփան» երգչախումբի վարչութեան գնահատագրերու արժանացան փոխ խմբավար Սամուէլ Վարոսեան եւ ուրիշներ:

Հենրիկ Անասեանի ադամանդեայ յոբելեանի կարկանդակի հատման արարողութենէն ետք՝ ելոյթ ունեցաւ «մաեսթրօ»ն: Ան իր խորին շնորհակալութիւնները յայտնեց «Սիփան» երգչախումբի հին

Շար.ը էջ 18

ԲԱՆԱՍՏԵՂԾ՝ ԶԱՐԵՀ ՄԵԼՔՈՆԵԱՆԻ ՄԱՀԸ

Սփիւռքահայ բանաստեղծ եւ թատերագիր Զարեհ Մելքոնեան մահացաւ Ուրբաթ, Մարտ 30, 2012ին Ֆրիմոնթի իր բնակարանին մէջ, յետ երկարատեւ հիւանդութեան: Մահէն շաբաթ մը առաջ ան սրտի կաթուածէ մը ետք ենթարկուած էր բժշկական խնամքի:

Զարեհ Մելքոնեանի մահով տակաւ կը նօսրանայ սփիւռքահայ գրականութեան զարգացումին մասնակից փաղանգը գրողներուն, որոնք 20րդ դարու կէսին աննախընթաց սլացք մը տուին Միջին Արեւելքի հայ մտաւորականութեան իրագործումներուն:

Ծնած Հալէպ, 1922ին, աւարտելէ ետք Մելգոնեան Կրթական Հաստատութիւնն ու Պէյրութի Ամերիկեան Համալսարանը, Մելքոնեան նուիրուեցաւ դաստիարակչական ասպարէզին որպէս հայերէնի եւ քերականութեան ուսուցիչ, տասնամեակներ ամբողջ՝ դաստիարակեց հարիւրաւոր ուսանողներ՝ Հ.Բ.Ը. Միութեան Պէյրութի Յովակիմեան-Մանուկեան եւ Դարուհի Յակոբեան երկրորդական վարժարաններուն մէջ: 1964-1968 տարիներուն ան տնօրէնն էր Դարուհի-Յակոբեան վարժարանին: Իսկ 1968ին փոխադրուելով Միացեալ Նահանգներ, ստանձնեց Հ.Բ.Ը. Միութեան Միջին Արեւմտեան շրջանակի վարիչ տնօրէնի պաշտօնը՝ մինչեւ 1983: Երկու տարի հայերէն դասաւանդելէ ետք Միշիկընի Տիրպորն համալսարանին մէջ, կը հաստատուի Գալիֆորնիոյ Ֆրիմոնթ քաղաքը, ուր ապրեցաւ մինչեւ իր մահը:

Բեղուն գրող մը, Մելքոնեան 1956-էն 1964 կը խմբագրէ Պէյրութի Թ. Մ. Միութեան «Շիրակ» գրական ամսաթերթը, կը հրատարակէ քերթուածներու տասներկու հաւաքածոներ՝ առաջինը՝ 1943ին «Ես եւ մարդիկ», իսկ վերջինը՝ Թ. Մ. Միութեան հրատարակութեամբ՝ «Մորմոքը՝ տարբաղադրուող երագներուն» 2011ին, ինչպէս նաեւ տասներեք թատերական գործեր՝ առաջինը «սիրոյ Ցանցին մէջ»՝ 1962ին եւ վերջինը՝ «Կորսուած Դրամապանակը», 1997ին: Մելքոնեան հեղինակն էր նաեւ գրադատական, յուշագրական գործերու, ինչպէս նաեւ հայերէն քերականութեան անկրկնելի դասագիրքերու շարքին եւ գրական գիտելիքներու հատորի մը:

Յուղարկաւորութիւնը տեղի պիտի ունենայ Երեքշաբթի Ապրիլ 3ին Գուբերթինոյի Սուրբ Անդրէաս եկեղեցւոյ մէջ: Այս տարուան Յունուարին Մելքոնեանի տիկինը՝ Գոհար Մելքոնեան մահացեր էր սրտի տագնապի հետեւանքով:

Թէքէեան Մշակութային Միութեան անդամակցութեան կողմէ խորազգաց ցաւակցութիւններ կը յայտնենք գրողին երկու դուստրերուն՝ Շողիկ-Լինային եւ Սիլվային՝ ինչպէս նաեւ հարազատներուն եւ Զարեհ Մելքոնեանի սգակիր բազմաթիւ նախկին ուսանողներուն՝ բարեկամներուն եւ գաղափարական ընկերներուն:

ԹՄ Միութեան
Կեդրոնական Վարչութիւն

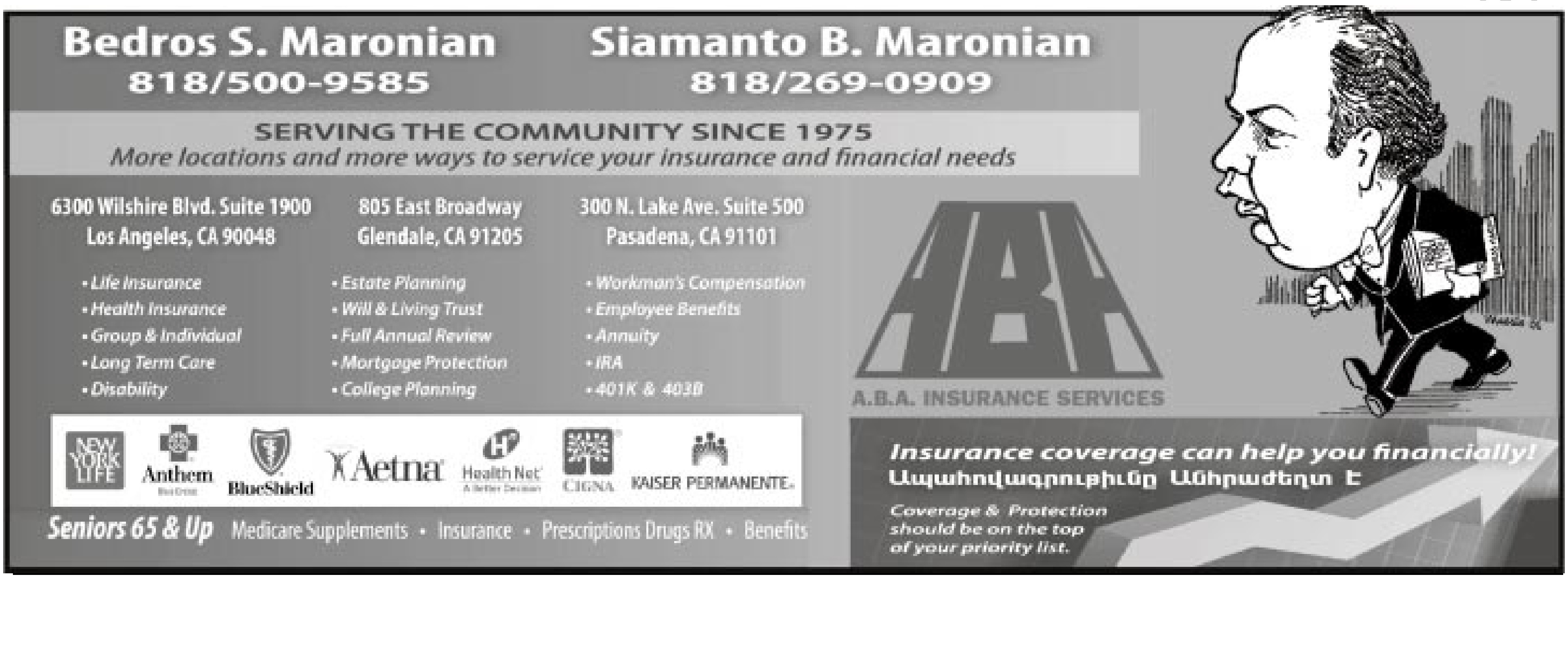

Ս. ԾԱՂԿԱԶԱՐԴԻ ՏՕՆԸ ԵՒ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ՄԷՋ

1 Ապրիլ 2012ին, Ծաղկազարդի տօնին, Դամասկոսի Ս. Սարգիս Եկեղեցւոյ մէջ, հանդիսապետութեամբ Տ. Արմաշ Եպս. Նալպանտեանի մատուցուեցաւ Ս. եւ անմահ Պատարագ: Պատարագիչն էր Տ. Հայարի Քհնյ. Թանաշեանը:

«Հայր Մեր»էն առաջ յաւուր պատշաճի քարոզեց Թեմի Առաջնորդ՝ Տ. Արմաշ Ս. Եպս. Նալպանտեանը: Իր քարոզին մէջ Սրբազան Հայրը հրաւիրեց բոլոր հաւատացեալները աղօթքի եւ ընդունելու զՔրիստոս, ըսելով. «Քառասնօրեայ պահեցողութեան, խոկման եւ աղօթքի շրջանէն ետք, մենք եւս պատրաստուած եւ հոգեպէս ամրապնդուած միանանք Երուսաղէմի բնակիչներուն, որոնք ձիթենեաց ոստերով եւ արմաւենիներով ընդունեցին Քրիստոսի արքայավայել մուտքը Երուսաղէմ, մենք ալ աղօթքով զօտեպնդուինք եւ զարդարենք մեր սիրտերը առաքինութեամբ եւ ընդունինք երկնաւոր Թագաւորը մեր սիրտերուն մէջ եւ ըսենք. օրհնեալ է ան, որ կու գայ, օրհն ութիւն ի բարձունս...:

Ծաղկազարդի օրը Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Գարեգին Բ. Ամենայն Հայոց Կաթողիկոս բարձր տնօրինութեամբ հռչակուած է որպէս մանուկներու օրհնութեան օր՝ նկատի ունենալով այն հանգամանքը, որ Տիրոջ՝ Երուսաղէմի տաճար մտնելու ժամանակ մանուկները կ՚աղաղակէին ըսելով. «Օրհնութիւն Դաւթի որդիին» (Մատթ. ԻԱ 15):

Ս. Պատարագէն ետք տեղի ունեցաւ մանուկներու օրհնութեան կարգը, որուն կը մասնակցէին բազմահոծ հաւատացեալներ: Դամասկոսի Թեմի Առաջնորդ՝ Տ. Արմաշ Եպս. Նալպանտեանը ներկայ բազմաթիւ երեխաներուն ու մանուկներուն տուաւ իր օրհնութիւնը, մաղթելով բոլորին առողջ եւ յաջողութեամբ ու հաւատքով առլեցուն ապագայ:

Ծաղկազարդի տօնին առթիւ, Երկուշաբթի, 2 Ապրիլ 2012ին Դամասկոսի Ազգային Ս. Թարգմանչաց Մանկապարտէզի փոքրիկ աշակերտները, Մանկապարտիզպանուհի Տիկ. Հայկուհի Խորոզեանի եւ ուսուցիչներու առաջնորդութեամբ այցելեցին Ս. Սարգիս եկեղեցի:

Գերշ. Տ. Արմաշ Ս. Եպս. Նալպանտեան, մանուկներու օրհնութեան օրուան առիթով Մանկապարտէզի աշակերտներուն հետ աղօթեց եւ իր օրհնութիւնը տուաւ անոնց:

ՍՓԻՒՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐ Հ. ՅԱԿՈԲԵԱՆ ՈՒԻԼԻԱՄ ՍԱՐՈՅԵԱՆ ՄԵՏԱԼՈՎ ԿԸ ՊԱՐԳԵՒԱՏՐԷ ԱՍԱՏՈՒՐ ԿԻՒԶԵԼԵԱՆԸ

Չորեքշաբթի, Մարտի 28-ին, ՀՀ Լոնտոնի դեսպանատնում, Բրիտանահայոց Առաջնորդ, Գերաշնորհ Տ. Վահան Եպիսկոպոս Յովհաննիսեանի, ՀՀ դեսպանուհի, Կարինէ Ղազինեանի, լոնտոնահայ կազմակերպութիւնների ներկայացուցիչների ներկայութեան, Սփիւռքի Նախարարուհի Հ. Յակոբեանը Ուիլիամ Սարոյեան մեդալով պարգեւատրեց բանաս-տեղծ, գրող, հրապարակագիր եւ ազգային գործիչ Ասատուր Կիւզելեանին, հայ գրականութեան, մշակոյթին, նոր սերնդի հայեցի դաստիարակութեան, հայ ժողո-վրդին եւ Հայաստանին նրա մատուցած վաթսունամեայ ծառա-յութեան համար:

Ասատուր Կիւզելեան իր շնորհակալական խօսքում բարձր գնահատեց Սփիւռքի Նախարարութեան կատարած աշխատանքներն ի շահ Հայաստան-Սփիւռք համագործակցութեան կապերի ամրապնդման § ընդլայնման:

«Պատմութեան մէջ քիչ անգամ» -նշեց նա- «ճիշդ պաշտօնը, ճիշդ ժամանակին, ճիշդ անձին է տրւում: Դուք այդ ճիշդ անձն էք, յարգարժան Նախարարուհի, որին վստահուել է Սփիւռքի Նախարարի չափազանց բարդ՝ բայց միաժամանակ չափազանց կարեւոր պաշտօնը»:

Կիւզելեան յաջողութիւն մաղթեց Հ. Յակոբեանին իր հետագայ ազգաշէն ու հայրենա-նուէր ծրագիրների իրականացման համար եւ կոչ ուղղեց սփիւռքի բոլոր կազմակերպութիւններին, միացեալ ուժերով նեցուկ կանգնել Սփիւռքի Նախարարութեան:

ՄԱՍԻՍ
ԱՄԵՆԱՎՍՏԱՀԵԼԻ ԱՂԲԻՒՐԸ ՀԱՅՐԵՆԻ ԼՈՒՐԵՐՈՒ

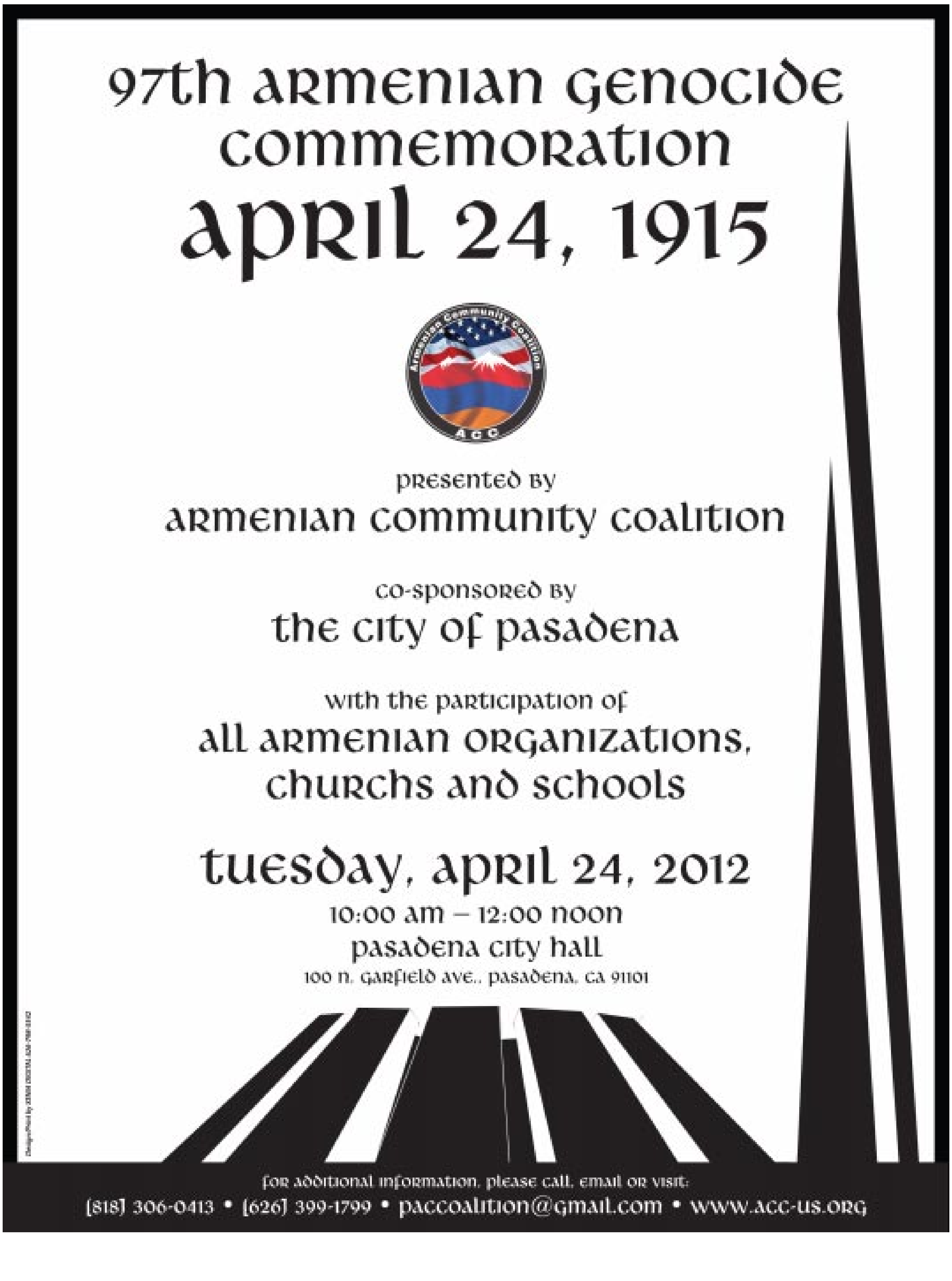

Ձեր Ծանուցումները Վստահեցէք
«Մասիս»
Շաբաթաթերթին
T: (626) 797-7680
F: (626) 797-6863
massis2@earthlink.net

Massis Weekly

Volume 32, No. 12 Saturday, APRIL 7, 2012

Armenia's Ruling Coalition Parties Accused of Vote Buying and Rigging Elections

YEREVAN -- The three political parties represented in Armenia's government are handing out food and other "gifts" to voters in hopes of buying their support in the forthcoming parliamentary elections, the country's largest vote-monitoring organization claimed on Tuesday.

Harutiun Hambardzumian, head of the It's Your Choice group, said the ruling Republican Party of Armenia (HHK) and its two coalition partners are actively engaged in supposedly charitable activities which he condemned as vote buying.

Hambardzumian said the material benefits given to voters across the country by all three parties as well as individual candidates representing them include foodstuffs, alcohol, fertilizers and services such as road repairs and free busing for university students. The practice is particularly widespread in impoverished rural regions, he added.

"The parties are saying that that has been done for one or two years," and has nothing to do with the May 6 elections, Hambardzumian told a news conference. "But I view that as a form of vote buying," he said.

Continued on page 3

Police Clash With Yerevan Park Protesters

YEREVAN -- Riot police used force against environmental campaigners on Wednesday in a continuing standoff over the controversial construction of kiosks in a small public park in downtown Yerevan.

The violence erupted after two dozen intellectuals and other public figures broke through a police cordon to occupy some of the under-construction shops placed there last month. Police officers pushed them out moments later but did not arrest anyone despite an earlier warning.

The warning was issued late last week after a group of prominent Armenians joined in more than month-long protests staged in Mashtots Park by dozens of younger activists on a virtually daily basis. They threatened to dismantle the kiosks if the authorities do not do that themselves by Wednesday.

The policemen exercised caution as they forcibly removed the protesters wearing yellow construction hard hats from the properties. One of them, film director Tigran Khzmalian, was dragged away by several officers after holding on to a kiosk pillar.

"Get him out but without [too much] physical force," Robert Melkonian, a deputy chief of the Yerevan police present at the scene, told his subordinates.

Another protester, political sci-

Continued on page 4

Swiss Prosecutors Drop Probe Into Turkish Minister Genocide Denial

ZURICH (Reuters) - Swiss prosecutors will drop a criminal probe against Turkey's EU affairs minister, instigated after he denied Ottoman Turks committed genocide against Armenians nearly 100 years ago, because he is protected by diplomatic immunity.

Zurich prosecutors began investigating minister Egemen Bagis after comments he made at the World Economic Forum in Davos in January, and also at a concert in Zurich. Swiss anti-racism legislation outlaws genocide denial.

Bagis said that no Armenian Genocide had taken place. "Switzerland is another country where the denial of the, so called, genocide is considered to be a crime. Today in Switzerland I announce that the events of 1915 are not to be considered as genocide. Let them come and arrest me," he stated.

Turkey summoned the Swiss ambassador in Ankara to complain after the investigation was launched.

"After consulting with the Swiss foreign ministry, the prosecutor has concluded that criminal charges against Egemen Bagis cannot be pursued because, as a Turkish EU minister, he enjoyed immunity during his entire stay in Switzerland," the prosecutor said in a statement on Monday.

Egemen Bagis

Swiss authorities have taken legal action against several people who have denied the Armenian genocide. The most prominent case is the conviction of Turkish politician Dogu Perincek, who was fined 3,000 Swiss francs in 2007.

Armenian Earthquake Survivors DNA Researched to Determine PTSD

LOS ANGELES -- Researchers from the University of California (UCLA) have examined DNA of Armenians who survived the 1988 earthquake to find out that post-traumatic stress disorder (PTSD) can be partially determined by gene variants.

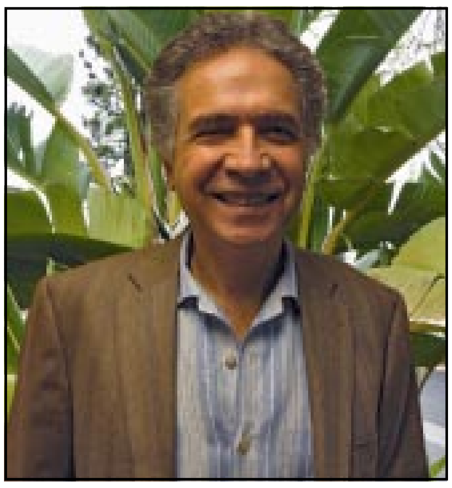

The scientists found out that people having TPH1 and TPH2 gene variants are likely to have more symptoms of post-traumatic stress disorder. Two gene variants reduce production of serotonin which affects people's behavior and mood. Thus, it contributed to development of PTSD symptoms.

Symptoms can include flashbacks, feeling emotionally numb or hyper-alert to danger, and avoiding situations that act as reminders of the original trauma.

All those who took part in the study had experienced the earthquake, 90% saw dead bodies and 92% saw people who had been seriously injured.

The study was conducted by a group of researches from the US led by Dr Armen Goenjian, a research professor of psychiatry, who looked at the DNA from 200 members of 12 families who survived the 1988 Armenian earthquake.

The research is published in Journal of Affective Disorders.

Visiting Russian Foreign Minister Sergey Lavrov Discusses Iran, Syria and Karabakh in Yerevan

Foreign Ministers Sergey Lavrov and Edward Nalbandian

YEREVAN -- Russia and Armenia spoke out on Monday against possible Western military action against Iran, with Russian Foreign Minister Sergey Lavrov warning of "very serious" consequences for regional security during a visit to Yerevan.

Speaking after talks with his Armenian counterpart Edward Nalbandian, Lavrov said attempts to end the West's nuclear standoff with Tehran by force would destabilize not only the Middle East but also the South Caucasus.

"It is hard to predict consequences [of military action] but they would obviously be very serious and negative," he told a joint news conference. "It would affect the security of not only Armenia but also Azerbaijan given the fact that there are three times as many ethnic Azerbaijanis in Iran as in Azerbaijan."

"It's hard to predict how the Iranian Azerbaijanis would react to the use of military force against their country," Lavrov said. "But if, God forbid, that happens then there will undoubtedly be large inflows of refugees and a large part of those refugees will end up in Russia given the existence of a large Azerbaijani Diaspora there."

Moscow has strongly opposed use of force by the United States, other Western nations and Israel ever since Iran embarked on a controversial nuclear program. Lavrov reaffirmed the Russian position that it would run counter to international law.

Nalbandian indicated that Armenia is also against air strikes and other military operations against Iranian nuclear facilities. "Iran is Armenia's neighbor and we are interested in solu-

Continued on page 3

Turkish Prosecutor Appeals Dink Ruling, Says Murder Work of Ergenekon

ISTANBUL -- An Istanbul prosecutor investigating the 2007 murder of Turkish-Armenian journalist Hrant Dink has appealed a January court verdict that ruled out involvement of an organized criminal network in the killing, saying the murder was undoubtedly the work of Ergenekon, Today's Zamman Daily reports.

Specially authorized Istanbul Public Prosecutor Hikmet Usta filed his appeal at the Supreme Court of Appeals on Thursday. Similar to his final opinion submitted to the Istanbul court hearing the Dink case in September of last year, the prosecutor insisted that the murder was committed by Ergenekon's cell in the Black Sea province of Trabzon.

Usta said the court's ruling acknowledged the existence of an organization behind the killing, but said there was a "lack of evidence" to prove its existence. The prosecutor said he based the appeal on the grounds that the court reached a verdict despite serious deficiencies in the investigation of the case.

The prosecutor said in the appeal that the Dink murder is a "flawless" Ergenekon plot and that the court failed to make an accurate assessment of the incident in this regard. He said the court should have waited for a decision from another court currently hearing the Ergenekon case.

In what many said was a shocking and frustrating ruling in the five-year-long trial in the Dink case, the Istanbul 14th High Criminal Court in January cleared all suspects of charges of membership in a terrorist organization, angering lawyers and many others who say the trial failed to shed light on alleged connections between the suspects and state officials.

The court convicted Yasin Hayal, a major suspect in the killing, of instigating a murder and sentenced him to life in prison, while another suspected instigator, Erhan Tuncel, was acquitted by the court. A juvenile court had already sentenced Dink's assassin, Ogün Samast, to 22 years, 10 months last July. He was 17 when the killing took place.

Edward Nalbandian: Azerbaijan Trying to Mislead the International Community

YEREVAN -- "Baku has always been blackmailing the delegations visiting Azerbaijan to seize unilateral formulations regarding the Nagorno Karabakh conflict," Armenian Foreign Minister Edward Nalbandian said during a joint press conference with his Finnish counterpart Erkki Tuomioja. "It's clear that these attempts of Azerbaijan do not contribute to the process of settlement of the Karabakh issue," he added.

"One thing is clear: the right of peoples to self-determination, which is a principle of international law and the UN Charter, is one of the most important objectives of the international community. This principle lays in the basis of settlement of the Karabakh issue, and the Minsk Group Co-Chairs propose it along with other principles," the Foreign Minister said.

Edward Nalbandian reminded that the Co-Chairs have stated on many occasions that the people of Nagorno Karabakh should determine their future status.

"These attempts of Azerbaijan are aimed at misleading the international community. This definitely does no good to the settlement process," the Minister stated.

"We hope, however, that the negotiations supported by the international community and the Co-Chairs will continue and a solution based on the principles of non-use of force or the threat of force, the right to self-determination and territorial integrity will be found," Edward Nalbandian said.

The Foreign Minister of Finland said his country is interested in developing the relations with Armenia. "International relations pose challenges to all, and our countries have similar positions on how to resist them," Erkki Tuomioja said.

In a recent report the Council of Europe Committee Against Racism and Intolerance noted that Azerbaijan is implementing an anti-Armenian propaganda on the state level, and calls on Azerbaijani authorities to refuse form such policy. Asked to comment on the fact, Finland's Foreign Minister noted: "We closely follow the reports issued by human rights organizations, which refer to regional issues. We can only urge the interested parties to take these reports and their international commitments seriously. One should be always alert to avoid such policy," the Finnish FM stated.

Edward Nalbandian and Erkki Tuomioja discussed a number of international and regional issues. In this context Minister Nalbandian presented the latest developments in the process of settlement of the Karabakh issue.

Azerbaijan Providing Israeli Fighter Planes Access to Airfields on Iran Border

An article in "Foreign Policy" magazine, titled "Israel's Secret Staging Ground," quotes unnamed U.S. government sources as saying Azerbaijan is providing Israeli fighter planes with access to airfields near the Iranian border that could be used in potential air strikes by Israel against nuclear targets.

The article published in the magazine says Israel has recently been granted access to airbases in Azerbaijan. The airbases may host Israeli aircrafts after attacking Iran.

Azerbaijan's government has denied the report. A spokesman for the Azerbaijani president's office, Ali Hasanov, rejected the report on March 29, saying outside forces were trying to foment trouble between Iran and Azerbaijan.

Iranian-Azerbaijani relations have been strained since reports last month said Azerbaijan had purchased some $1.6 billion of weapons from Israel. The deal included sale of 60 drones of two types to Azerbaijan and in September 2011 there were discussions about joint Israeli-Azerbaijani construction of drones with missiles.

An Israeli-built drone with Azerbaijani Air Force markings was shot down over Nagorno-Karabakh by Armenia forces.

In February, Tehran accused Azerbaijan of involvement in what it called an Israeli plot to assassinate Iranian nuclear scientists.

Tehran has accused Baku of allowing Israel's spy agency Mossad to operate in Azerbaijan, which shares, including the Naxchivan enclave, a border with Iran more than 600 kilometers long.

Over 25,000 Armenians Leave the Country Annually

YEREVAN. -- Over 150,000 people left Armenia in 2001-2007, while no precise data is available since 2008 due to lack of conducting researches, head of the State Migration Service at the Government of Armenia Gagik Yeganyan said on Tuesday.

Asked why researches were not conducted, Yeganyan said that there is lack of financing and added that it is not right to claim that migration rates increased. He claims that migration level is the same and over 25,000 Armenians leave the state annually.

In her turn, the Policy Advisor on Migration Eleonora Vergeer commenting on the declaration between Armenia and the EU on cooperation on free movement, said that migration flow from the state to the EU countries will increase unless life standards in Armenia are improved.

Arthur Abraham Retains WBO European Super Middleweight Title

KIEL, GERMANY -- Former IBF middleweight champion and Super Six contestant Arthur Abraham (34-3, 27 KOs) won a 12-round unanimous decision over Piotr Wilczewski (30-3, 10 KOs) on Saturday night.

Fighting in front of a sell-out crowd of 6.000 fans in Kiel and over seven million viewers on German ARD TV, the 31-year-old he German-Armenian slugged his way to victory, but only after some hairy moments in the fight's first half. In round seven, a point deduction against Wilczewski turned the tie to Abraham's favor and his power began to pay dividends. At the end, Abraham was ahead 119-108, 118-109, 118-109.

The win makes Abraham the highest-ranked challenger in the WBO ratings and he will face the winner of the upcoming match-up between British 168lber George Groves and German champion Robert Stieglitz

ArmenienInfo.net
News. Informationen. Kommentare.

Mental Health Services for Glendale and Vicinities

By Sahag Toutjian

A select group of around 50 invitees representing various sectors and groups of the Armenian community of Glendale, California and the neighboring cities were present on Wednesday, February 29, 2012 from 6:00 pm to 8:30 pm at the recently inaugurated Glendale site offices of Didi Hirsch Mental Health Services (MHS) on 1540 East Colorado Street. An overview was presented covering the objectives and the human and material resources being mobilized by the management for their drive on mental health services in Glendale.

The primary aim of the meeting was to present the upcoming MHS program dubbed ARMUNITY by the organization.

The different aspects of the three-year special program geared for services to the Armenian community were jointly set forth by the following:

Kita Curry, Ph D: Chief Executive Officer of Didi Hirsch MHS;

Rebecca Gaba, Ph D: Vice-president of Clinical Operations;

Marina Geozalyan, LMFT: Program Director of Adult Services, Glendale site;

Arsineh Ararat, LMFT: Bilingual Program Coordinator II;

Seta Haig, LMFT: Bilingual Therapist II;

Adrine Avetyan, IMFT: Bilingual Therapist I;

Shant Boyadjian, IMFT: Bilingual Therapist I;

(Code: LMFT = Licensed, Marriage and Family Therapist; IMFT = Intern, Marriage and Family Therapist).

The presentations were followed by a lively discussion, including questions and answers, by those present.

The following is a combined outline of the essence of what the above speakers highlighted in their messages. For enhanced clarity, here we have integrated the introductory and/or policy remarks by the senior officials and the elaborations on administrative and vocational elaborations by the mental health staff directly involved in the field project.

In a nutshell, the mission statement of the ARMUNITY program designed by Didi Hirsch Mental Health Services can be succinctly delineated as follows:

It is a 3-year study program fully funded by a grant of the Los Angeles County Department of Mental Health. At the present stage, the initiators of the program have in mind a conceptual prototype that will be the brainchild of all the parties involved in funding, monitoring, applying it and those reaping its benefits.

Its immediate purpose is to identify the major mental health, substance abuse and wellness issues in the Armenian community.

Didi Hirsch MENTAL HEALTH SERVICES

The overriding goal of the program: to come up with the most feasible, practical outreach model of mental health services for individuals and families, developed through direct involvement of the Armenian community and associated agencies, and tailored to their needs. It aims at free and ready access to treatment of medical, mental health and addiction problems.

In light of the findings by the joint participants during the 3-year research period, Didi Hirsch Mental Health Services staff will monitor support groups, presentations, cultural events and other related activities in a cooperative environment. Quarterly feedbacks will be the basis of the study

It addresses the Armenian community members and leaders, its healthcare providers, schools, churches, and all concerned individuals to review together the various available resources and select the most appropriate services required by the community for improving the productivity and quality of their life. At the end, it has to come up with the blueprint of a community-based working model for implementation long after the 3-year period is over.

It aims at narrowing the gap between mental health services and the community through closer ties, genuine cooperation unencumbered direct outreach.

The onus of dealing with substance abuse is a worldwide critical problem, and the psychological barriers associated with it need to be overcome by modern man in order to resolve it to the best of human possibilities.

In this context, as with all the other multi-cultural communities in the United States, the Armenian community of Glendale and vicinities needs to rally all its moral resources and courage to face its mental health problems squarely and openly in order to resolve it in an intelligent manner.

There has always been around the world, and will for a long time continue to be, a strong syndrome of denial concerning mental health and substance abuse treatment issues; and the USA, including the Armenian community, is no different in this respect. Enlightened community awareness is a key condition to successful eradication – or at least maximum mitigation – of this curse. As more frequent and more open public presentations and discussions are held with more inclusive groups and strata of the community, the easier it will be for patients to seek treatment without undue concealment and fear.

massispost.com
daily news updates

A Personal Statement from Gerard Libaridian

Dear colleagues and friends of Armenian studies,

With deep sadness and a sense of great personal and professional loss I would like to inform you that Irving Louis Horowitz, Hannah Arendt Emeritus Professor of Sociology at Rutgers University, passed away last Wednesday, March 21, 2012, following an emergency heart surgery in February.

Along with his illustrious teaching career, Professor Horowitz was the founder (fifty years ago), Chairman of the Board and Editorial Director of Transaction Publications, the largest independent publisher in the US of works in the social sciences and humanities.

For over five decades Irving was one of the most respected public intellectuals in national and international affairs, serving as a moral compass for many of us: understanding of circumstances but uncompromising on values.

Despite his wide areas of interests, Irving paid particular attention to the Armenian Genocide as an integral part of the human experience. Irving has been at the forefront of genocide studies, beginning with his pioneering work, "Taking Lives." Under his leadership Transaction Publications has released some 17 volumes on Armenian studies, many on genocide related topics. These works have included major authors in the field such as Vahakn Dadrian, Richard Hovannisian, Taner Akcam, Yair Auron, Samuel Totten, Jacques Derogy, and others. In the last few years Transaction released works by newer scholars such as Fuat Dundar, Dikran Kaligian, Lisa Khachatrian and Seta Dadoyan.

Although he did not know me then, Irving accepted my invitation to the first ever academic conference on the Armenian Genocide, organized at the Armenian American International College at La Verne University in 1980. Similarly, he was an active participant in the international conference marking the 80th anniversary of the Armenian Genocide in Yerevan, in 1995, sponsored by the State Commission on the Commemoration of the 80th Anniversary of the Armenian Genocide.

In the last few years I have had the privilege of working with Irving more closely as special editor for the Armenian Studies series at Transaction and, in the past two years as a member of the Board of Directors of Transaction Publications.

Irving had faith in the value and in the power of the word but he also respected its use. We will miss his intellectual vigor, his unrelenting struggle for the respect of human life, his respect for knowledge, and his scholarly discipline and, above all, his rare ability to create a world that integrates these values.

With critical support from Mary Curtis Horowitz, long time President of Transaction Publications, Irving Horowitz managed the changes and crises in the publishing industry of the last few years. In addition to my deepest sympathy, Mary Curtis Horowitz will have my full collaboration as special series editor and as a member of the Board of Directors of Transaction Publications. We owe much to Irving Louis Horowitz.

Gerard Libaridian
Alex Manoogian Chair in modern Armenian History
Director, Armenian Studies Program
University of Michigan, Ann Arbor,
March 28, 2012

Armenia's Ruling Coalition Parties Accused of Vote Buying and Rigging Elections

Continued from page 1

"This can be characterized as illegal activity," agreed Karen Tumanian, a lawyer who trains election observers and candidate proxies.

Speculations of electoral fraud by means of inflating the number of voters ahead of the May parliamentary elections hasv surfaced also. According to officially published voter register records last week, the number of eligible voters in Armenia has increased by about 185,000 people since the last general election in 2008. According to the official websites of the Police and the Central Election Commission, the current number of the voting-age population in Armenia is around 2,485,000.

The rise that the Armenian police explained by an improved citizen registration process raised further questions among the country's opposition groups and some independent observers, considering the preliminary data of the October 2011 census showing Armenia's permanent population decreasing by some 415,000 to around 2,870,000 over the 10-year period.

Many believe that such a growth is impossible given the rate of emigration, as well as the preliminary data of the census. They also challenge the assumption that only less than 400,000 people in the country are actually below Armenia's national voting age of 18.

www.massisweekly.com

Armenia Fund Renovating Abovyan Maternity Hospital

ABOVYAN -- Armenia Fund's Montreal affiliate began the second phase of an extensive project to completely renovate the Abovyan Maternity Hospital in Armenia's Kotayk region. Established in 1985, the three-story maternity hospital serves the city of Abovyan and the surrounding 20 rural communities.

Sponsored by benefactors Mr. and Mrs. Vrej and Imasdouhi Nigoghossian of Canada, the project's second phase will see the complete overhaul of the hospital's postnatal department, transforming it into a state-of-the-art facility. The scope of renovations include the installation of up-to-date water, heating and electrical systems, as well as the replacement of floor tiling, doors, and windows. In addition, all restrooms will be upgraded and the department will be equipped with fire-protection and air-conditioning systems.

Sponsored by benefactors Mr. and Mrs. Vrej and Imasdouhi Nigoghossian of Canada, the project's second wave will see the complete overhaul of the hospital's postnatal department, transforming it into a state-of-the-art facility. Earlier in 2010, Armenia Fund rebuilt the facility's delivery and surgery ward, uprgrading its structure and adding four new delivery rooms for expectant mothers.

The first phase of the project, also sponsored by the Nigoghossians, was completed in 2010 and resulted in the reconstruction and modernization of the facility's delivery and surgery ward.

According to the hospital's chief physician, Dr. Larissa Madoyan, the delivery ward had never undergone a major refurbishment during its 25 years of operation and it was uncertain how much longer the staff would have managed if it weren't for the project.

The hospital now provides ree preventive care, including regular check-ups, ultrasounds, and mammograms, as well as treatment for a broad range of conditions. Madoyan attributes this growth, in part, to the hospital's vastly improved amenities, the high level of trust inspired by its staff of specialists, and the overall development of healthcare in the area.

97th Anniversary Commemoration of the Armenian Genocide in Times Square

NEW YORK, NY -- Thousands of Armenians, Jews and their supporters will gather in Times Square (43rd St. & Broadway) to commemorate the first genocide of the 20th Century: The Armenian Genocide (Medz Yeghern) and Holocaust Remembrance Day (Yom Hashoah). The Commemoration is free and open to the public.

This historic event will be held during Genocide Awareness Month on Sunday, April 22, 2012 from 2-4 PM to pay tribute to the 1.5 million Armenians who were massacred by the Young Turk Government of the Ottoman Empire and to the 6 million Jews who will annihilated by the Nazis. Presenters will include civic, religious, humanitarian, educational, cultural leaders and performing artists. The theme of the Armenian Genocide Commemoration is "Turkey is Guilty of Genocide: Denying the Undeniable is a Crime."

Dennis R. Papazian, PhD, National Grand Commander of Knights of Vartan and Founding Director of the Armenian Research Center at the University of Michigan-Dearborn and Mary A. Papazian, PhD, President of Southern Connecticut State University will preside over the ceremonies.

The 97th Commemoration is organized by the Mid-Atlantic chapters of Knights & Daughters of Vartan www.knightsofvartan.org, www.knightsofvartan.ca, an international Armenian fraternal organization with headquarters in the U.S. and co-sponsored by Armenian General Benevolent Union www.agbu.org, Armenian Assembly of America www.aaainc.org, Armenian National Committee of America www.anca.org, Armenian Council of America and ADL-Ramgavars.

Participating Organizations: Diocese of the Armenian Church, Prelacy of the Armenian Church, Armenian Missionary Association of America, Armenian Catholic Eparchy for US and Canada, Mid-Atlantic ACYOA, AYF, Armenian Youth Organizations, Armenian University and College Clubs.

LCO Unearths Ancient Sites in Armenia

PASADENA, CA -- In its 35th year, the Land and Culture Organization (LCO) is returning to Armenia again this summer to continue restoration work on historical Armenian sites.

Last year, over 60 dedicated volunteers from Armenia, Canada, England, France, Nagorno-Karabakh, Syria and the United States came throughout the summer restoring their Armenian legacy. This summer's campaign is gearing up, and volunteers have already submitted applications.

This upcoming summer, LCO campaigns will be conducted at two locations. LCO will be returning to the village of Yeghvard located in the southern Syunik Province on the border of Armenia and the liberated areas surrounding Artsakh. This summer, volunteers will unearth archaeological excavations on the village outskirts. This ancient site was discovered in 2011 and dates from the 1st Century B.C pre-Christian Hellenic period. Last summer, LCO completed the restoration and consecrated the 17th Century Astvatzatzin Church in Yeghvard.

To the north, volunteers will continue work on the fascinating 7th Century Tchitchkhanavank Monastery in the Shirakamut village in the Shirak Region near Spitak. The 2011 group uncovered an ancient fire pit adjacent to the church grounds along with jewelry and artifacts. Construction of Tchitchkhanavank's foundation walls will continue to be rebuilt. This project began in 2008 and will continue for the next few years. Architects, historical experts, skilled craftsmen, and LCO Board Members oversee all restoration projects.

This summer's Land and Culture campaign will be from July 9 until August 3. In addition to the work, volunteers will enjoy weekend excursions throughout Armenia. To participate in this exciting opportunity, applications must be received on-line at www.lcousa.org by May 15.

For over 30 years, LCO has been

one of the earliest volunteers groups in Armenia and Karabakh working to restore, renovate, and rejuvenate the historical monuments and sites of our nation. It has performed this mission through its summer campaigns, by volunteers of every age from the Diaspora and Armenia. To help our mission or join in our summer volunteer program, you may reach us at www.lcousa.org.

Visiting Russian Foreign Minister

Continued from page 1

tions to problems concerning Iran achieved through dialogue and negotiations, rather than use of force," he said.

The Iran standoff as well as the situation in Syria were apparently on the agenda of the two ministers' talks which Nalbandian said testify to a "high level of political dialogue" between Moscow and Yerevan. A statement by the Armenian Foreign Ministry said they discussed "ongoing developments in the Middle East" and agreed on "the need to solve problems through dialogue."

According to the statement, Lavrov and Nalbandian also had a "detailed discussion" on international efforts to end the Nagorno-Karabakh conflict. Nalbandian was quoted as praising Russia for its active involvement in the negotiating process.

Speaking at the news conference, Lavrov said that both Armenia and Azerbaijan are his country's "strategic partners" and that Moscow will carry on with its Karabakh mediation. He also defended the work of the OSCE Minsk Group co-chaired by Russia, the United States and France.

The Russian FM visited Tsitsernakaberd on Monday morning and laid a wreath at the memorial to the Armenian Genocide victims.

Police Clash With Yerevan Park Protesters

Continued from page 1

entist Andreas Ghukasian, challenged Melkonian to arrest him and his comrades. "We are ready. Punish us," said Ghukasian.

"We don't want to arrest you," replied Melkonian. "I'm just amazed by your strong desire." "We are urging you not to go to extremes," added the police official.

The campaigners left the park shortly afterwards, promising to stage fresh and larger protests there. "This is only the beginning," Khzmalian told journalists. "We will bring along a hundred, a thousand, ten thousand people."

ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՆՐԱՆ ԿՈՉԵՑ ՀԱՅՐԻԿ

ՌՈՄԻԿ ՅՈՎՆԱՆԵԱՆ
«Վան-Վասպուրական» հայրենակցական հասարակական կազմակերպութեան նախագահ

Հայ ժողովուրդն իր դարաւոր պատմութեան ընթացքում ունեցել է անհատներ, որոնց գործունէութիւնն ուղղուած է եղել ազգին անմնացորդ ծառայելու վեհ նպատակին: Այդ անհատների համաստեղութիւնում ուրոյն տեղ ունի Հայոց Հայրիկը՝ Մկրտիչ Խրիմեանը:

Հայրիկը ծնուել է Վանի շրջանի Առճակ գիւղում 1820 թուականի Ապրիլի 4-ին: Սկզբնական կրթութիւնը ստացել է իր հօրեղբօր՝ Խաչատուրի մօտ, այնուհետեւ ուսանել է Վասպուրականի Լիմ եւ Կտուց անապատների վանքերին կից դպրոցներում: Որոշ ժամանակ անց Հայրիկը թողնում է ուսումը, անցնում Վան եւ շուրջ հինգ ամիս շրջում Վասպուրականի բոլոր գաւառները, ծանօթանալով հայրենի երկրի բնութեանը, ժողովրդի կեանքին, նրա պատմաճարտարապետական յուշարձաններին: Նա ականատես եղաւ հայերի նկատմամբ թուրք իշխանաւորների եւ նրանց կողմից խրախուսուող քրտական ցեղերի կատարած բարբարոսութիւններին, մզկիթների վերածուած կամ աւերակ դարձրած եկեղեցիներին: Հայ ժողովրդի մէջ սկսել էր աստիճանաբար հասունանալ զէնքի միջոցով ազատութիւն ձեռք բերելու գաղափարը, որին նպաստում էին նաեւ Օսմանեան Թուրքիայի դէմ պալքանյան մի շարք երկրներում սկսուած բուրժուա-ժողովրդավարական յեղափոխութիւնները: Անհրաժեշտութիւն էին դարձել ժողովրդին լուսաւորելը եւ նրա մէջ ազգային ինքնագիտակցութիւնն արթնացնելը: Եւ այդ նպատակների իրագործմանն էլ նուիրաբերեց իր կեանքը մեծ հայրենասէրը:

1847 թ. նա ուղեւորւում է Արեւելեան Հայաստան, լինում Էջմիածնում, Անիում, Գիւմրիում, ապա անցնում է Թիֆլիս, Պաթում, գալիս Կ. Պոլիս, որտեղ մնում է մինչեւ 1850 թ.: Այստեղից Մ. Խրիմեանը ուղեւորւում է Երուսաղէմ, ապա՝ Կիլիկիա եւ որպէս ուսուցիչ մէկ տարի աշխատում Սիսի դպրոցում:

1852 թ. Մ. Խրիմեանը վերադառնում է Վան եւ երկու տարի անց, իր ժողովրդին եւ ազգին աւելի օգտակար լինելու նպատակով, 1854 թ. Փետրուարի 14-ին, Աղթամարի Ս. Խաչ եկեղեցում ձեռնադրւում է վարդապետ՝ կարդալով իր առաջին քարոզը եւ խոստանալով ազնուօրէն ծառայել ժողովրդին: Նրա առաջին գործը եղաւ Վանում դպրոց բացելու թոյլտուութիւն ստանալը, որը, սակայն, մերժուեց Աղթամարի միաբանութեան կողմից: 1855 թ. նա դարձեալ Կ. Պոլսում էր եւ այստեղ հիմնադրում է «Արծուի Վասպուրական» հանդէսը: Սակայն նրա փայփայած նպատակը Աղթամար կղզում կրթօճախ եւ տպարան հիմնելն էր եւ այնտեղ հայ երեխաներ ուսուցանելը, ինչը հարկադրում է նրան վերադառնալ Վան՝ իր հետ տանելով տպագրական երկու մեքենայ, թուղթ եւ տպագրութիւն կազմակերպելու այլ պարագաներ: Եւ ահա 1857 թ., վանքի ողջ միաբանութեան հետ, Մ. Խրիմեանը երեք ամսում կառուցում է տպարան եւ դպրոցի շէնք՝ բոլոր յարմարութիւններով: Դպրոցի տեսուչը ինքը՝ Խրիմեանն էր: Այս դպրոցում ուսանելու էին գալիս հայ երիտասարդներ Կ. Պոլսից, Պարսկաստանից, Կովկասից: Այստեղ կարճ ժամանակով դասաւանդում է նաեւ Րաֆֆին, որը նաեւ թղթակցում էր «Արծուի Վասպուրականին»:

Իր սկսած գործը աւելի լայն թափով առաջ տանելու համար 1860 թ. Յունուարին Մ. Խրիմեանը Վանի հոգեւոր առաջնորդ Իգնատիոս Թոքմաջեանի, Գարեգին Սրուանձտեանցի եւ այլոց հետ ուղեւորւում է Արեւելեան Հայաստան եւ Անդրկովկասի հայաբնակ վայրերը: Էջմիածնում Ամենայն Հայոց կաթողիկոս Մաթեւոս Ջուխաջեանը նրան արտօնում է ազգօգուտ հանգանակութիւններ կատարել: Յայտնուելով Թիֆլիսում, որտեղ լաւ ընդունելութեան է արժանանում թիֆլիսահայերի եւ Վրաստանի հայոց թեմի առաջնորդ Հասան Պալալեանի կողմից, վարդապետը հանդիպումներ է ունենում տեղի հայ մեծահարուստների հետ, քարոզներ կարդում հայկական եկեղեցիներում: Նրա հայրենասիրական խօսքը մեծ ոգեւորութիւն է առաջացնում հայկական շրջաններում, նրան լսում էին յափշտակուած: Ցաւօք, Մ. Խրիմեանի հայրենաշունչ, համարձակ ելոյթները առաջ են բերում ցարական իշխանաւորների եւ որոշ հոգեւորականների դժգոհութիւնը: Նրանք սկսում են չարամիտ զրպարտանքներ տարածել նրա մասին եւ հասնում այն բանին, որ կաթողիկոս Մ. Ջուխաջեանը պահանջում է նրա շտապ վերադարձը Էջմիածին...

1862 թ. Մ. Խրիմեանը դարձաւ Տարօնի հոգեւոր առաջնորդը եւ Ս. Կարապետ վանքի վանահայրը: Նա մօտ վեց տարի վարեց այդ պաշտօնը, շրջեց Տարօնի գիւղերը, ծանօթացաւ ժողովրդի վիճակին եւ այդ մասին մի քանի տեղեկագիր ուղարկեց պատրիարքարան եւ Ազգային ժողով: Տարօնում նա նոյնպէս հիմնեց տպարան եւ հրատարակեց «Արծուիկ Տարօնոյ» թերթը, որի խմբագիրը Գ. Սրուանձտեանցն էր: Ինչպէս Վասպուրականում, այնպէս էլ Տարօնում Մ. Խրիմեանի եւ Գ. Սրուանձտեանցի հայրենանուէր գործունէութիւնը ոմանք սուիններով ընդունեցին, նա նոյնիսկ մեղադրուեց հակապետական գործունէութեան մէջ, ինչը դրդեց թուրք պաշտօնեաներին երկուսին էլ վտարել Տարօնից: 1868 թ. Խրիմեանը դարձեալ Կ. Պոլսում էր, ուր եւ Հոկտեմբերին ձեռնադրւում է եպիսկոպոս: Մէկ տարի անց Ազգային ժողովը նրան ընտրեց պատրիարք:

Որպէս պատրիարք նրա առաջին գործերից մէկն այն եղաւ, որ բոլոր ենթակայ թեմերին շրջաբերականներ ուղարկեց՝ պահանջելով կրթել, դաստիարակել ժողովրդին եւ վերջ տալ երկպառակութեանը: Դրանից յետոյ Արեւմտահայաստանի հայաշատ գաւառներից դէպի պատրիարքարան սկսեց հոսել նամակների ու զեկուցագրերի իսկական մի հեղեղ, որտեղ ներկայացւում էր ժողովրդի անտանելի ծանր վիճակը, խնդրելով Հայրիկի օգնութիւնը: Այդ բոլոր նամակները նա կարդում էր, քննում բոլոր նիւթերը եւ արդիւնքները ներկայացնում Բարձր դուռ:

Սակայն դրանից արեւմտահայութեան տնտեսական կեանքում ոչինչ չփոխուեց: Մ. Խրիմեանը գիտակցում էր, որ իր ժողովրդի նկատմամբ Օսմանեան Թուրքիայի վարած քաղաքականութեան պայմաններում չեն կարող լուծուել շատ հարցեր, եւ որ ինքն անզօր է մեղմելու իր մարդկանց ցաւը: Այդ պատճառով 1873 թ. նա հրաժարուեց պատրիարքական աթոռից, սակայն մնաց Կ. Պոլսում:

1877-78 թթ. Պալքանեան պատերազմից յետոյ Կ. Պոլսի հայ ղեկավար շրջանները Պեռլինի կոնգրես ուղարկեցին ազգային պատուիրակութիւն՝ Մ. Խրիմեանի ղեկավարութեամբ: Կոնգրեսի օրակարգում էր նաեւ Հայկական հարցը:

Սակայն պատուիրակութեանը թոյլ չտրուեց մասնակցել կոնգրեսի աշխատանքներին: Աւելին, պատերազմից յետոյ արեւմտահայութիւնը ապրեց աւելի ծանր օրեր: 1879 թ. երաշտին յաջորդած սովը ընդգրկեց Վասպուրականի ողջ ազգաբնակչութեանը, եւ երբ Խրիմեանը նոյն թուականի վերջերին դարձաւ Վանի հոգեւոր առաջնորդը, անմիջապէս լծուեց ժողովրդին սովից փրկելու գործին, կազմակերպեց պայքար հիւանդութիւնների դէմ: Այդ նպատակով նա Վան հրաւիրեց բժիշկներ Յովսէփ Շիշմանեանին (Ծերենց) եւ Միհրան Վարդանեանին: Հոգեւոր առաջնորդի հայրենասիրական գործունէութեամբ ոգեւորուած՝ Վանի հայ երիտասարդութիւնը 1880 թ. վերջերին հանդէս էր գալիս կառավարութեան դէմ զինուած ապստամբութեան բացայայտ կոչերով: Այդ նպատակով Վանում ստեղծուեց «Սեւ խաչ» գաղտնի կազմակերպութիւնը: Լուրեր տարածուեցին, թէ այս կազմակերպութեան ստեղծման նախաձեռնողներից մէկն էլ Մ. Խրիմեանն է: Այս լուրերը շուտով հասնում են թրքական կառավարութեանը, որի հրամանով նա հեռացւում է իր ծննդավայրից, ապա աքսորւում Երուսաղէմ:

1890 թ. Ապրիլին հայութիւնը նշում էր Մ. Խրիմեանի ծննդեան 70-ամեակը: Նրա ժողովրդականութիւնը գնալով աճում էր, եւ 1892 թ. Մայիսին նա ընտրւում է Ամենայն հայոց կաթողիկոս:

Կովկասում բնակուող հայերը, չնայած ցարական Ռուսաստանի խտրական քաղաքականութեանը, համեմատաբար ապահով էին: Խրիմեան Հայրիկի ջանքերի շնորհիւ աւելացել էր հայ եկեղեցիներին կից ծխական դպրոցների քանակը, կազմակերպուել էին մի շարք բարեգործական եւ մշակութային ընկերութիւններ: Սրանք իրենց գործունէութիւնը տարածում էին՝ օգտուելով հայկական եկեղեցիներին ընձեռուած հնարաւորութիւններից, որոնց օրինականութիւնը ճանաչել էր ցարական կառավարութիւնը դեռեւս 1836 թ.: Խրիմեան Հայրիկի լայնածաւալ ազգապահպան գործունէութիւնն աննկատ չմնաց ցարական իշխանաւորների տեսադաշտից, որոնք այստեղ վտանգ էին տեսնում վարչակարգի նկատմամբ: Եւ ահա Կովկասի փոխարքայ Գոլիցինը գաղտնի զեկոյց է ուղարկում ցարին, թէ հակառուսական շարժումները Կովկասում հովանաւորւում է հայոց եկեղեցին:

Շար.ը էջ 18

Armenian Cilicia Evangelical Church
Հայ Կիլիկիա Աւետարանական Եկեղեցի

Will Commemorate the **97th** anniversary of the
Armenian Genocide
By presenting

AGHET / ԱՂԷՏ

FULL VIDEO PRESENTATION in English

"Aghet: Nation Murder", is a documentary made by German filmmaker Eric Friedler, that compellingly proves the absolute truth of the genocide of the Armenian people.

Using the actual words of 23 German, American and other nationals who witnessed the events, and armed with archival materials, his film expertly takes on the challenge that the Turkish PM Erdogan hurled at the world by stating: "Prove it."

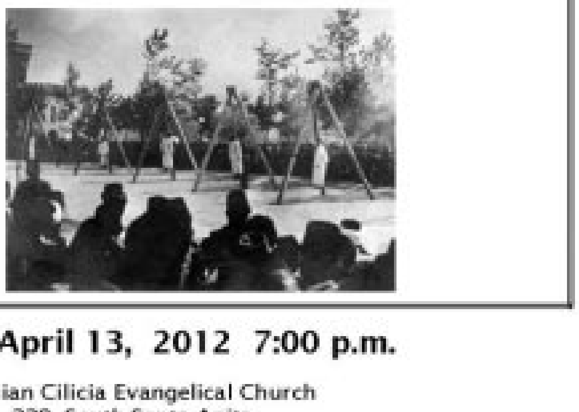

Execution of Armenians in Constantinopole June 1915

Friday, April 13, 2012 7:00 p.m.

Armenian Cilicia Evangelical Church
339 South Santa Anita
Pasadena, CA 91107
(626) 405 9195

ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ՆՈՐԱՅԱՅՏ ԱՆՏԻՊ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

ԴԱՒԻԹ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ
ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ ԳԻՏՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ԴՈԿՏՈՐ՝ ՊՐՈՖԵՍՈՐ

Դասական գրողի մնայուն յուշարձանը նրա երկերի լիակատար ժողովածուի գիտական հրատարակութիւնն է: Գրողի անունով կարող են կոչուել քաղաքներ, դպրոցներ, փողոցներ, հաստատութիւններ, կարող են դնել նրա քարէ ու պրոնզէ յուշարձանները, նրա դիմապատկերը կարող է երեւալ թղթէ, պղնձէ, արծաթէ ու ոսկէ դրամանիշերի եւ յոբելեանական յուշամետալների վրայ, բայց ամենամեծ յուշարձանը նրա հատորներն են: Այս տեսակէտից վիթխարի է ռուս գրականագիտութեան ներդրումը. ամբողջական Պուշկին՝ 16 (1937-1949), Գերցեն՝ 30 (1954-1964), Գոգոլ՝ 14 (1937-1952), Տոլստոյ՝ 90 (1928-1958), Դոստեւսկի՝ 23 (1911-1918), Չեխով՝ 20 (1941-1951) հատորներով: Այս ասպարէզում մենք պարծենալու քիչ բան ունենք: Անգամ չունենք բոլոր սերունդների սիրելի Վ. Տէրեանի երկերի գիտական լիակատար հրատարակութիւնը: Սա, ինչպէս ասում են, երկար խօսակցութիւն է:

Ահա այս տեսադաշտում դէպի Չարենցի վաստակի ամփոփում տանող մի կարեւոր քայլ է վերջին բացայայտումը:

Խօսքը 1937ին Չարենցի եւ նրա կնոջ ձերբակալումից յետոյ Ճմինի մօտ յայտնուած չարենցեան մասունքների մասին է: Թէ ինչպէ՞ս է այդ հարստութիւնն ընկել Ճմինի ձեռքը, ինչո՞ւ էր վեց տասնամեակ չարունակ նա թաքցրել դրանք, ի՞նչ պայմաններով է Ճմինի կրտսեր որդին միջնորդի միջոցով այդ գանձերը հանել ձաճառքի, ինչպէ՞ս է իրականցուել վաճառքը, միանգամայն այլ խօսակցութեան նիւթ է: Ասենք, որ ձեռագրերի վաճառքի պահին իսկ, ինչը տեղի ունեցաւ 2008ի Սեպտեմբերի 10ին ԳԱԹ-ում, պարզ դրձաւ, որ սա Ճմինների մօտ պահուող Չարենցի ամբողջական ժառանգութիւնը չէ: Նիւթեր կան, որ նրանք դեռեւս չեն հանել ասպարէզ:

Այս կապակցութեամբ պէտք է յայտնի լինի, որ Չարենցի Ճմինեան ժառանգութեան լուսապատճէնները որդի Ճմինը 1998ի Սեպտեմբերին տրամադրել է ամերիկացի հայագէտ Ջէյմս Ռասելին: Այդ կապակցութեամբ վերջինս գրում է. «1998 թ. Սեպտեմբերին, երբ ես Երեւանում էի գիտաժողովի մասնակցելու նպատակով, Գէորգ Ճմինի որդին՝ Արտաշէս Ճմինը, որը գիտէր Չարենցին, ինձ վստահեց Չարենցի երկար թաքնուած, երբեւէ չտպագրուած բանաստեղծութիւնների կապոցը»: Ահա այս շատ կասկածելի «վստահութիւնից» յետոյ սոյն անձնաւորութիւնը բացայայտ միտումնաւոր ընտրութեամբ եւ մեկնաբանութեամբ, բազմասխալաշատ վերծանումներով սկսեց հրապարակել դրանցի մի քանիսը... ուշադրութիւն դարձնենք մի մանրամասնի. Ռասելին որդի Ճմինը «վստահել» է Չարենցի ինքնագրերը, իսկ Չարենցի հայրենիքում հանել վաճառքի եւ ոչ թէ նուիրաբերել... Ո՞րն է վերաբերմունքի չափանիշը:

Ձեռք բերուած հաւաքածուն 262 էջ է, ընդգրկում է պոէմներ, բանաստեղծական շարքեր, բանաստեղծութիւններ, էպիգրամներ, ստեղծագործական բնոյթի գրառումներ, աշխատանքային գրութիւններ, թարգմանութիւններ: Կան ինչպէս մաքրագիր, այնպէս եւ սեւագիր էջեր, որոնք կա՛մ անմշակ են, կա՛մ սոսկ առաջին գրի արդիւնք: Ինքնագրերի պահպանման ընդհանուր վիճակը բարւոք է: Ըստ գրական տեսակների անդրադառնանք այդ ժառանգութեանը:

Պոէմներ՝ «Requiem հայրենական», «Մի ծեր վանական», «Պոէմ հերոսական», «Նիկոլօ Միծիշվիլուն, բարեկամիս», «Եւ դառնում է կեանքն անդարձ վերջացած...», «Ֆրոյդիստական առակ», «Լերան աղօթքը», «Գովք Հայկազեան Մելպոմենէի ամենափայլուն աստղին՝ Արուսին», «Դանթէական սէր», «Արուսին-մենակ», «Արուսին»:

Չարենցի այս ինքնագրերի մէջ միախառնուած են երկու պոէմի առանձին էջեր: Դրանցից մէկը՝ «Requiem հայրենական»ը, յայտնի է, տպագրուած է եւ նուիրուած է Կոմիտասին, իսկ միւսը ներկայացնում է միջնադարեան մի պատկեր, որին կը տանք »Մի ծեր վանական» պայմանական վերնագիրը: Կոմիտասին նուիրուած պոէմի մի տարբերակ տպագրուել է: Նորայայտ ժառանգութեան մէջ կան այն լրացնող առանձին տներ, որոնք նոյնութեամբ չեն համընկնում եղածին, ուստի ունեն ինքնուրոյն բնագրային արժէք: Իսկ «Մի ծեր վանական» պոէմը ներկայացնում է հետեւեալ պատկերը՝ աւերակ վանք, ամայութիւն, մոմի աղօտ լոյս, մգլահամ խաւար, աղօթքի չոքած մի ծեր վանական, ով գիշերով վանքում ննջեցեալի համար կանգնում է հսկումի եւ սպասում փոխարինողի: Շուրջը խորշակեալ արտեր են: Ծերունին աղօթում է, որպէսզի անձրեւ տեղայ: Երեւում են ռամիկների խարխուլ խուղեր, եզներ՝ լծուած սայլերին, գոմէշներ, որոնց վրայից գոլորշի է բարձրանում: Չարենցը հակուած էր միջնադարին եւ անցեալի մէջ մեր չկայացածութեան արդիական հարցերն էր քննում: Ահա մի հատուած այդ պոէմից.

Դողում է լոյսը մոմի
Դէմքին նրա սուրբ,
Կարծես մի հարց բթամիտ
Կամ կասկածի սարսուռ...
Ժամանա՞կն է այդ գուցէ՝
Խուլ խաւարում փակած,
Որպէս գրոյց մահամերձ
Հոսում անվերադարձ...
Թպրտում է մոմերի
Կարմրաւուն լոյսը՝ խաւար
Ու խեղդամահ գիշերի
Երազանքում բար
Քսւում է թաւ մգլահոտ
Ռունգերիս կարծես,-
Երբ է գալու առաւօտ,
Որ սկսեն ծէս...

«Պոէմ հերոսական» վերնագրով Չարենցը ունի մի պոէմ՝ գրուած 1925-ին: Բայց սա նոր ստեղծագործութիւն է եւ ներկայացնում է «Թուղթ...» վերնագրով պոէմի նախերգանքը՝ որպէս «Ուղերձ»: Չարենցի անուան եւ յիշատակի համար դժուարին տարիներին՝ 1946-ին, այլ գործերի հետ մէկտեղ այն լոյս է տեսել »Ընտիր էջեր հայ գրականութեան: Հնագոյն ժամանակներից մինչեւ մեր օրերը« մեծադիր ու շքեղ հաւաքածուի մէջ: «Ուղերձ»-ը «Թուղթ...» պոէմի հետ ամբողջական լոյս է տեսել «Նորայայտ էջեր» (1996) գրքում: Այս տարբերակը նոյնական չէ, ուստի ունի ինքնուրոյն արժէք:

«ՆԻկոլօ Միծիշուիլուն» պոէմը գրուած է մէկ շնչում եւ ակնյայտօրէն առաջին գիր է: Թուագրել է 1937 թ. փետրուարի 27: Ծաւալը՝ 270 տող:

Նիկոլօ Միծիշուիլին (1896-1937 ժամանակին յայտնի վրաց բանաստեղծ էր, գրական-մշակութային գործիչ, եղել է «Վրաց Գրականութիւն» ամսագրի գլխաւոր խմբագիրը, Վրաստանի պետական հրատարակչութեան գեղարուեստական գրականութեան բաժնի վարիչը: Չարենցը մտերիմ էր նրա հետ: Այդ մտերմութեան վկայութիւնն է հրատարակչութեան աշխատակից Ալեքսանդրէ սիգուայի յուշը՝ նուիրուած 1934ին Չարենցի եւ Միծիշվիլու հանդիպումներին Թիֆլիսում. լոյս էտեսյ «Դ Չարենցի հետ: Յուշեր» գրքի 2րդ հատորում (2008): Այդ յիշողութիւններից պարզէ դառնում, որ վրացերէն պէտք է տպագրուեր Չարենցի «Երկիր Նայիրի» վէպը, իսկ Չարենցն էլ պիտի հայերէն թարգմանէր Նիկոլոզ Բարաթաշուիլու պոէզիան: Գրական այս շրջանակին եւ գրական ոգելից գրոյցներին ընկերանում էին նաեւ Գէորգի Լէոնձիէն, Տիցիան Տաբիձէն, Պաոլո Յաշուլին, Վալերիան Գափրինդաշվիլին, այսինքն՝ այդ տարիների վրաց գրականութեան սերուցքը: Չարենց ահա այս միջավայրի մէջ էր, ուր նրան մեծապէս սիրում ու յարգում էին: Միծիշուիլուն նուիրուած պոէմից երեւում է, որ Չարենցը նրան հանդիպել է նաեւ յետագայ տարիերին, վստահել է նրան եւ հմարձակօրէն յայտնել իր խոհերը, մտորումներն ու տագնապները՝ ժամանակի քաղաքական իրադարձութիւնների վերաբերեալ: Պատահական չէ, որ Միծիշուիլին եւս դարձաւ 1937ի զոհ: Սոյն երկը պահանջում է գաղտնագրերի վերծանում եւ թաքնուած իմաստների ու ակնարկների բացայայտում:

«Եւ դառնում է կեանքն անդարձ վերջացած...» պոէմը ներկայացնում է 1930-ականների քաղաքական մթնոլորտում բանաստեղծի հոգեբանական ծանր վիճակը: Դարձեալ գրուած է գաղտնագրերով, բայց մի բան ակնյայտ է: Պոէմի անկիւնում յիշւում է Ամատունու անունը: Սա այն Ամատունին է, ով Խանջեանից յետոյ Հայաստանը դարձրեց արեան բաղնիք: 1937-ի ապրիլին Հայաստանի գրողների ընդհանուր ժողովում Վ. Կիրպոտինի եւ ելոյթ ունեցող մի քանի ծախու գրչակների կողմից Չարենցին արդէն յայտնել էին քաղաքական անվստահութիւն: Մայիսին նա ծաւալուն նամակներ էր յղում Ամատունուն, որպէսզի արդարանար իր չգործած մեղքերի համար: Ամէն ինչ հասել էր անհեթեթութեան աստիճանի: Ահա այս պոէմում նա գեղարուեստօրէն իր մտորումներն է յայտնում ժամանակի եւ ժամանակին տէր դարձած Բերիայի դրածոյ քաղաքական այս ղեկավարի մասին: Աւելացնենք, որ «Նորայայտ էջեր»ում հրապարակուել են Ամատունուն նուիրուած մէկ այլ պոէմ, էպիգրամ, ինչպէս նաեւ յիշեալ նամակները՝ իրենց մի քանի տարբերակներով: Չարենցը միշտ գրական երկխօսութեան մէջ է եղել Հայաստանի քաղաքական ղեկավարութեան հետ: Նրան բարձր են գնահատել Ա. Միասնիկեանը, Ա.

Շար.ը էջ 19

Նոր Սերունդ Մշակութային Միութիւն
Թէքէեան Մշակութային Միութիւն
Համազգային Մշակութային Ընկերակցութիւն
Իրանահայ Միութիւն
Պոլսահայ Միութիւն

Սիրով կը հրաւիրեն Ձեզ

ՀԱՅ ՏՊԱԳԻՐ ԳԻՐՔԻ 500-ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆԴԻՍՈՒԹԵԱՆ

Գլխաւոր Բանախօսներ՝

Հ. ՏԱՃԱՏ Ծ. ՎՐԴ. ԵԱՐՏՄԵԱՆ
«Պատմական Ակնարկ եւ Արժեւորում Հայկական Տպագրութեան - 1512-էն 1720ականները»

ԴՈԿՏ. ՍԵՊՈՒՀ ԱՍԼԱՆԵԱՆ
«Վենետիկէն Մադրաս - Մխիթարեաններու Տպագրական Ցանցը»

*

Գեղարուեստական յայտագիրով կը հրամցուին

Նուագ - Երկնային Համոյթ՝
ՍԱԼԲԻ, *Սրինգ*
ՍՕՍԻ, *Տաւիղ*

Ասմունք՝
ՄԱՐԱԼ ՎԱՐԺԱՊԵՏԵԱՆ
ԱԼՎԱՐԴ ՈՒԶՈՒՆԵԱՆ

Երգչախմբային Կատարումներ՝
ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ
ՄԻՔԱՅԷԼ ԱՒԵՏԻՍԵԱՆ, *Խմբավար*

Կը ցուցադրուին հնատիպ հայերէն գիրքեր
եւ հայերէն տառերու նմուշներ

Կիրակի, 10 Յունիս 2012 - կ.ե. 5:00-ին

ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆ
117 S. Louise Street, Glendale, California 91205

ՀԻՒՐԱՍԻՐՈՒԹԻՒՆ **ՄՈՒՏՔԸ ԱԶԱՏ**

MISSION
Wine & Spirits
Southern California's Premier Wine & Spirits Superstore
3 LOCATIONS TO SERVE YOU
GLENDALE
825 W. Glenoaks Blvd., Glendale, CA 91202
(818) 242-0683 • Mon-Sat. 9AM-8PM • Sunday 10AM - 4PM
PASADENA
1785 E Washington Blvd., Pasadena, CA 91104
(626) 794-7026 • Mon-Sat. 9AM - 8PM
SHERMAN OAKS
13654 Burbank Blvd., Sherman Oaks, CA 91401
(818) 785-6529 • Mon-Sat. 9AM - 8PM
SVEDKA Vodka 1.75L 12 99
Ketel One VODKA 16 99
JOHNNIE WALKER Black Label 21 99
BLACK VELVET Whisky 1.75L 8 99
GREY GOOSE VODKA 20 99
CLUNY Scotch Whisky 1.75L 15 99
CORZO Silver Tequila 29 99
TEQUILA Don Julio Añejo 37 99
1800 TEQUILA Reposado 15 99
HANGAR ONE Vodka 23 99
RÉMY MARTIN 1738 Cognac 39 99
SKYY VODKA 1.75L 18 99
Hennessy COGNAC VS 21 99
BAILEYS Irish Cream 12 99
TEQUILA GRILLOS Reposado 17 99
Sauza TEQUILA HORNITOS Reposado 15 99
COUPON 10 99 ABSOLUT VODKA 750ml LIMIT (3)
MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/12/12
COUPON 26 99 ARMENAC ARMENIAN BRANDY 750ml LIMIT (3)
MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/12/12
COUPON 16 99 TSAR ALEXANDER II VODKA 750ml LIMIT (3)
MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/12/12
COUPON 26 99 REMY MARTIN VSOP 750ml LIMIT (3)
MUST PRESENT COUPON. LIMIT ONE (1) COUPON PER CUSTOMER PER STORE VISIT. LIMIT THREE (3) BOTTLES. EXPIRES 04/12/12
*This ad expires on 04/12/12 • We reserve the right to limit quantities • Sales tax excluded • Prices subject to change without notice.
• Ad prices may remain in effect longer than the time period indicated • All items are 750ml in size unless specified.

ԵՒՍ ՄԷԿ ԲԱՑԱՅԱՅՏՈՒՄ ԿԱՐՄԻՐ ԲԼՈՒՐԻ ՍՏԵՂԾՈՒԱԾԻՑ

ԱՇՈՏ ԹՈՐՈՍԵԱՆ

Բնական բարձրութիւնները Հայաստան լեռնաշխարհի հնագոյն բնակիչների համար, լաւագոյն վայրերն էին պաշտպանական ամրութիւններ կառուցելու համար: Թէյշեբաինի՝ Կարմիր Բլուր քաղաք ամրոցը (այդ անունը նա ստացել է տարածքի կարմիր գոյնի կաւահողի պատճառով) դրա վառ ապացոյցն է, որը կառուցուել է մեր թուարկութիւնից առաջ 7րդ դարի առաջին կէսին Ուրարտական թագաւոր Ռուսա Բ.ի կողմից, Ուրարտու պետութեան հիւսիսային սահմանները Կիմմերական եւ Սկիւթական քոչուոր ցեղերի արշաւանքներից պաշտպանելու եւ այն առաւելի անխոցելի դարձնելու նպատակով:

Թէյշեբաինի, Կարմիր Բլուր քաղաք ամրոցը իր վարչատնտեսական եւ ռազմական նոր կենտրոնով կառուցուել է Հրազդան գետի (Նախկինում կոչուել է Իլդարունի» ձախ ափին, ներկայիս Երեւան քաղաքի տարածքում:

Թէյշեբաինի, Կարմիր Բլուր քաղաք ամրոցը շրջապատուած է եղել հզօր պաշտպանական պատերով ներսում եղել են թագաւորի պալատը սիւնազարդ դահլիճով եւ մեծ քանակութեամբ տնտեսական կառոյցներ, արհեստանոցներ, քնչութի իւղ եւ գարեջրի արտադրութեան շինութիւններ: Մեծտեղ են գրաւել գինու ստացմանը եւ պահպանութեանը յատկացուած մառանները-տարածքները: Ամրոցը ունեցել է ջրամատակարարման համակարգ, որը սնուել է Հրազդան գետից, գաղտնի ճանապարհով քարէ խողովակների միջոցով, որոնց մնացորդները գտնւում են Էրեբունի թանգարանում:

Թէյշեբաինի երբեմնի գոյութիւնը վկայող առաջին գտածոն յայտնաբերուել է 1936 թուին: Թէյշեբաինի անուանումը առաջին անգամ կարդացել են ամրոցի մառանների երկաթեայ փականների վրայ, որտեղից պարզ է դարձել տուեալ շրջանի Ուրարտական ծագումը: Հնավայրի կանոնաւոր ուսումնասիրութիւնները լոյս աշխարհ բերին շուրջ 2500 տարուց աւելի կարմիր հողի տակ հաստ շերտով ծածկուած բնակատեղին: Կարմիր բլուրից յայտնաբերուած նիւթերը համարւում են Միջին Ասիայի Մերձաւոր Արեւելքի եւ Փոքր Ասիայի հնագիտական ժառանգութեան համար կարեւոր գտածոներ:

Կաւից, ոսկորից, քարից եւ տարբեր մետաղներից պատրաստուած կենցաղային եւ պաշտամունքային իրերը, զանազան տեսակի զարդերը, գործիքները, առասպելական կենդանիների խորհրդանիշներով պատկերազարդուած զէնքերը, գինու կարասները իրենց հզօր տարողութիւններով վկայում են Ուրարտական զարգացած կենցաղի, արուեստի եւ արհեստների մասին:

Բոլոր Ուրարտական քաղաքները ունեցել են գինու պահպանման եւ արտադրութեան հզօր մառանները: Միայն Թէյշեբաինի քաղաք-ամրոցում գտնուել են 500ից աւելի կարասներ, իւրաքանչիւրը 250ից մինչեւ 1250 լիտր տարողութեամբ: Տնտեսութեան բազմաթիւ ճիւղերի կողքին Ուրարտացիների համար, յատկապէս Թէյշեբաինում խաղողագործութիւնը եւ գինու արտադրութիւնը եղել է ամենազարգացած ճիւղերից մէկը:

Կարմիր Բլուրի Թէյշեբաինի մանրամասն ուսումնասիրութեամբ զբաղուել են բազմաթիւ աշխարհահռչակ գիտնականներ: Բ. պիոտրովսկին Ն. Յարութիւնեանը, Ի. Օրբելին, Ա. Գէորգեանը եւ այլոք: Դժբախտաբար պեղումներից եւ ուսումնասիրութիւններից յետոյ անյայտ պատճառներով շատ գտածոներ եւ թանկարժէք իրեր այսօր գտնւում են ամենատարբեր թանգարաններում եւ անհատ մարդկանց հաւաքածոներում:

Տարիներ շարունակ Կարմիր Բլուրից յայտնաբերուած գտածոներով, նրանց կիրառութիւն ուսումնասիրութիւններով զբաղուել եւ այսօր էլ զբաղւում են մետաղների գեղարուեստական մշակման 40 տարուայ վաստակ ունեցող Մամիկոն Մխիթարեանը եւ նրա կինը՝ նկարչուհի Պայծառ Աւետիսեանը, որը վաստակաշատ մասնագէտ է հին հայկական խալիների պատմութեան եւ գործելակերպի:

Վարպետ Մամիկոնի եւ նրա կնոջ աշխատանքային գործունէութեան մասին տարիներ առաջ, հայկական կենտրոնական հեռուստատեսութեան կողմից, նրանց տանը Երեւանում նկարուել է ակնարկ, որը բազմաթիւ անգամներ ցուցադրուել է 3-1 ով եւ Լոս Անճելըսի Հորիզոն հեռուստակայանով:

Վարպետ մամիկոնը ունի որոշակի հաւաքածու արծաթից, պղնձից եւ պրոնզից տուեալ դարաշրջանի ոգով պատրաստուած-կառուցուած գործեր, այսօր էլ նա ապրելով Միացեալ Նահանգներում շարունակում է իր պրպտումները գտածոների վերականգնման ճանապարհին: Լինելով իր գործի մետաղների գեղարուեստական մշակման անմնացորդ նուիրեալը, վարպետ Մամիկոնը ամէն օր եւ ամէն ժամ իր համար նոր բացայայտումներ է կատարում: Ուսումնասիրելով եւ անալիզի ենթարկելով Կարմիր Բլուրից՝ Թէյշեբաինից գտնուած 500-ից աւելի գինու կարասների առկայութիւնը, վարպետ Մամիկոնը անում է հետեւեալ եզրակացութիւնը, օրինակ, որպէսզի այդ կարասները լցուէին գինով, որը կազմում է 400 հազար լիտրից աւելի, պէտք էր ունենալ հազարաւոր հեկտար խաղողի այգիներ, իսկ այդ այգիներից հաւաքուած խաղողից ստացուած գինու պահեստաւորումից յետոյ, մնացած ոչ պիտանի ճզմուած խաղողի ողկոյզները՝ «ճեճը» ի՞նչ պիտի անէին խաղողագործները, պարզէ որ չէին թափի եւ կը գտնուէին տուեալ դարաշրջանի պաշտամունքներին նուիրեալ վարպետներ, կը ստեղծէին սարքեր գինու պահեստաւորումից յետոյ մնացած մի քանի տասնեակ հազար քիլոկրամ խաղողի ճեճից թունդ յարգի խմիչք »ցքի» պատրաստելու համար:

Ուրարտական շրջանի հազարաւոր սեպագիր արձանագրութիւններ վկայում են այն մասին, որ գինին եւ թունդ խմիչքը «ցքին» եղել են խնճոյքների եւ տօնակատարութիւնների ամենացանկալի վայելքների մէկը, ինչպէս նաեւ գինին եւ թունդ խմիչքները եղել են տուրքերի եւ հարկերի կարեւորագոյն բաղադրիչները:

Վարպետ Մամիկոնը իր երկար տարիների ուսումնասիրութիւնների եւ հետազօտութիւնների ընթացում համադրելով թանգարաններում պահուող գինու եւ թունդ խմիչքի ստացման ժամանակ տարբեր ծիսական սարքերի մնացորդները կարողացել է ստեղծել եւ ներկայացնել այն սարքստեղծագործութիւնը, որով գտնւում է որ մօտ 2500-3000 տարի առաջ մեր նախնիները կարողացել են ստանալ թունդ խմիչք «ցքի»: Ցաւօք սրտի շատ հնաբաններ այդ գտածոներին որոնք յաճախ արուած են մեծ արուեստով, անուանում են կրակարաններ, ատրուշաններ ծիսական նպատակներով օգտագործման համար եւ համարւում են նրանց որպէս հեթանոսական կամ նախահեթանոսական շրջանի ծիսական իրեր:

Չնայած որ վարպետ Մամիկոնի շատ ստեղծագործութիւն աշխատանքներ տարբեր առիթներով ցուցադրուել են հանրութեանը եւ մասնագէտներին, բայց մինչեւ օրս նրանց նկատմամբ լուրջ վերաբերմունք չի ցուցաբերուել:

Վարպետ Մամիկոնի այս վերջին աշխատանք-ստեղծագործութիւնը, ըստ հեղինակի ենթադրութեան մի սարք է, որը ստեղծուած է պեղումներից յայտնաբերուած նմանատիպ սարքի առանձին բեկորների համադրութեան եւ լրացման միջոցով ու ենթադրւում է, որ այդ սարքի մէջ լցնելով գինու պատրաստումից յետոյ մնացած ճեճը, փակելով կափարիչը եւ սարքի տակ այրելով դանդաղ կրակը, սարքի մէջ կ'առաջանայ այն թունդ խմիչքը ցքին գոլորշու ձեւով, որը կաթսայի վրայ գտնուող վեց հրէշների բերանից կը սկսի կաթել տարաների մէջ:

Եւս կարծում եմ որ այս սարքի ցուցադրումը եւ նրա մասին բարձրաձայնելը այսօր խիստ կարեւորէ եւ եւս մի լուրջ փորձ Թէյշեբաինի Կարմիր Բլուրի գաղտնիքների բացայայտման գործում: Ուստի մետաղների գեղարուեստական մշակման վաստակաշատ վարպետ Մամիկոն Մխիթարեանին ցանկանում են առողջութիւն եւ իր աշխատանքներում նորանոր նուաճումներ:

«ՔԱՋ ՆԱԶԱՐ» ՌԱԴԻՈ ԵԹԵՐ ՇՕ
Ամէն Կիրակի երեկոյեան
ժամը 10:00-ից 12:30
Կլէնտէյլի 380-րդ կայանից

ՇՈՒՆՉԻ ԳԱՐՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆԸ

Յաճախ կը հանդիպինք անձերու, որոնք կ'ունենան շունչի անհաճոյ եւ գարշելի հոտ: Շունչի գարշահոտութիւնը առարկայական կը կոչուի, երբ անհատ մը կը գանգատի իր շունչի գարշահոտութենէն եւ այդ կը նշմարուի նաեւ այլ անձերու կողմ է: Երբ անհատ մը ինք միայն կը գանգատի իր գարշահոտութենէն, առանց ուրիշներու նկատողութեան, երեւոյթը կ'ըլլայ ենթակայական: Կարգ մը հոգեբանական հիւանդութիւններէ տառապող հիւանդներ կ'ունենան ենթակայական գարշահոտութիւն, ինչպէս՝ գգայախաբութենէ (hallucination) տառապող հիւանդներ, անձկալից վիճակի (anxiety state) մէջ գտնուող հիւանդեր եւ կասկածամիտ ու չարունակ իրենց մարմնական զանազան ախտանշաններէ գանգատող անձեր (hypochondriac), որոնք կը չափազանցեն եւ խոշորացոյցով կը դիտեն իրենց մարմնական շատ մը զգացումները: Այս ենթակայական գարշահոտութիւնը հազուադէպ է եւ կը դարմանուի հոգեբուժական լուրջ եւ հետեւողական միջոցառումներով:

Առարկայական գարշահոտութիւնը ընդհանարացած երեւոյթ է: Յաճախ ենթական ինք անձամբ չի գանգատիր եւ ան կ'անդրադառնայ իր գարշահոտութեան իր շուրջը գտնուող անձերու վերաբերմունքէն եւ կամ անոնց վերյիշեցումով միայն:

Այս պարագային ենթակային շուրջը գտնուող անծանօթներ անոր ուշադրութեան կը յանձնեն իր գարշահոտութիւնը եւ յաճախ անոնք կը գանգատին ու յանդիմանանքով կը խօսին իր հետ. ենթակային կողակիցը եւ ընտանիքի միւս անդամները ընդհանրապէս անծանօթի մը նման չեն վերաբերիր իր հետ, սակայն ամուսնալուծումներ տեղի ունեցած են բերնի գարշահոտութեան պատճառով:

Առարկայական գարշահոտութիւնը կը յառաջանայ հետեւեալ պատճառներով՝

1) Բերնին մէջ կերակուրներու մնացորդացի քացխացում:

Կերակուր ուտելէ ետք բերանը մաքուր պէտք է պահել ցօղուելով եւ լուալով:

2) Հոտաւէտ ուտելիքներու գործածութիւն եւ սպառում, ինչպէս սխտոր, սոխ եւ կաղամբ:

3) Ալքոհոլի չափազանց գործածութիւն. գարշահոտութիւնը աւելի զգալի կ'ըլլայ, երբ ալքոհոլը անօթի վիճակով գործածուի:

4) Ծխախոտի չափազանց գործածութիւն:

(Վերջին երկու պատճառներով յառաջացած գարշահոտութիւնը կարելի է դարմանել կարկարաջուրերու եւ ազատքեղի գործածութեամբ):

5) Ատամներու եւ լինտերու հիւանդութիւններ: Ակռաներու եւ լինտերու բորբոքումներ ու պալարներ, արուեստական ակռաներ, սխալ եւ անյարմար ակռաներու գլխարկներ, ինչպէս նաեւ ատամնաշարեր ու կամուրջներ յաճախ պատճառ կը դառնան կերակուրի մանր կտորներու հոս ու հոն մխրճումին, ակռաներու միջեւ եւ կամ ակռաներու եւ լինտերու միջեւ. կուտակուած կերակուրի մանր կտորները քացախանալով գարշահոտութիւն կը յառաջացնեն: Այս պարագային ակռաներու ամէնօրեայ խոզանակումը խիստ կարեւոր է: Հոս տեղին է յիշել, որ նոյն խոզանակը երկար ատեն պէտք չէ գործածել. խոզանակը պէտք է նորոգել իւրաքանչիւր 3 ամիս մէկ անգամ: Ակռաները պէտք է ճշգրիտ ձեւով խոզանակուին, ինչպէս նաեւ ուտելիքները շատ լաւ պէտք է ծամուին եւ ապա ամբողջովին կլլուին: Պալարներու եւ բորբոքումներու դարմանումով բերնի գարշահոտութիւնը կ'անհետանայ: Բերնի եւ ակռաներու մաքրութեամբ եւ առողջապահութեամբ արգելք կը հանդիսանանք շունչի գարշահոտութեան:

6) Լեզուի, նշիկներու (tonsils) եւ լորձնքաբեր գեղձերու բորբոքումներ եւ պալարներ. ասոնց դարմանումով կ'անհետանայ շունչի գարշահոտութիւնը:

7) Քիթի հիւանդութիւններ՝ երկարատեւ եւ մնայուն քթաբորբ, օտար մարմիններ քիթին մէջ, քիթի պոլիպներ (polyps), քիթի եւ քթըմպանի (nasapharyngeal) քաղցկեղ, ինչպէս նաեւ երկարատեւ խորշատապ (sinusitis). ասոնց դեղորայքին եւ վիրաբուժական դարմանումով գարշահոտութիւնը կ'անհետանայ:

8) Շնչառական համակարգի հիւանդութիւններ՝ մնայուն խըռբչափողատապ, խռչափողի քաղցկեղ, ցնցղատապ (bronchitis), թոքատապ, թքուռոյց (emphysema), ցնցուղներու խցում, օտար մարմիններ թոքերուն մէջ եւ ծխախոտի գործածութիւն. այս բոլորին պատճառով գարշահոտութիւնը աւելի նշմարելի կ'ըլլայ արտաշնչումի ընթացքին եւ անոնց հիմնական դարմանումով գարշահոտութիւնը կ'անհետանայ:

9) Մարսողական համակարգի վերին բաժնի հիւանդութիւններ՝ ոսկորաբորբ (esofagitis), որկորային հետահոսում (esophageal re-

Տար.ը էջ 19

ԱՌՈՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԽՈՀԱՆՈՑ

Ի՞նչպէս կրնաս խոհանոցդ դասաւորել առողջապահական ձեւով: Ի՞նչ են այն գլխաւոր ցուցմունքները, որոնք առնչուած են պահածոյ ուտելիքներու առողջապահական կերպով պահելուն մէջ, ըլլան անոնք պահարանի թէ սառնարանի մէջ պահուելիք: Ստորեւ կը ներկայացնենք կարգ մը բուժիչ պատասխաններ եւ օգտաշատ ցուցմունքներ:

* Տուփեղէնները դրէք մաքուր, չոր, միջին աստիճանի տաքութեամբ պահարաններու մէջ, հեռու՝ ճաշ եփելու տեղէն:

* Հին տուփեղէնները պահարանին առջեւի բաժինը դիր, իսկ նոր գնածներդ ետեւի կողմ, նկատի առնելով, որ այս տուփեղէնները իրենց որակը կը պահեն երկու տարի:

* Մի գործածեր տուփեղէնները ուռած, ճեղքրտուած կամ բացուած վայրկեանին անոնցմէ հեղուկ հոսող: Այսպիսիները վայրկեանական թափէ եւ մի համտեսեր զանոնք, որովհետեւ անոնք անպայման մանրէներ կը պարունակեն:

* Քիմիական նիւթերն ու միջատներու համար գործածուող դեղերը խոհանոցէն դուրս պահէ, որովհետեւ անոնք կրնան ուտելիքները ապականելու աղբիւր հանդիսանալ:

* Զերծագատուիր այն տեսակներէն, որոնց վրայ սունկային երեւոյթներ ի յայտ եկած են, որովհետեւ կրնայ հաւանական ըլլալ, որ անոնց մէջ թոյներ գոյութիւն ունենան, բացի այն կարծր տեսակներէն, ինչպէս պանիրը:

* Ելեկտրականութեան հոսանքը անջատուելու պարագային ուտելիքը կարելի կ'ըլլայ սառնարանին մէջ պահել առաւելագոյնը՝ երկու օրուան տեւողութեամբ: Սառնարանին դուռը քիչ մը բաց, որպէսզի ստուգես անոր պաղութիւնը: Այն ուտելիքը, որ հալած կ'ըլլայ եւ որոշ ժամանակի համար սենեակի ջերմութենէն նուազ տաքութեան մէջ գտնուի, հարկ է ձերբազատուիլ այդ ուտելիքէն:

* Ճաշէ եփելէն ետք մնացած ճաշի մեծ քանակը մասերու բաժնէ եւ սառնարանին մէջ պահէ պզտիկ ծածկուած ամաններու մէջ: Այդ ամաններուն տակը եւ վրան օդ առնելիք բացութիւն պահէ, որպէսզի արագ ձեւով պաղի:

* Թռչնային եփած միսերը չօգտագործելու պարագային, նախընտրելի է միսերը բաժնել ոսկորներէն եւ սառնարանը դնել:

GLOBAL ART FOR PEACE
Presents
Ethnic Armenian Folk Songs & Dance Ensemble
Van-Vasbouragan Gala
This will be an unforgettable event as we present an exclusive performance of Ethnic Armenian Folk Songs with the brilliant performer

Narine Shahbazian
Sunday, May 20, 2012
at
The Grand Ballroom
of Sheraton Universal Hotel
333 Universal Hollywood Dr.,
Universal City, CA
Fine Dining and
Multiple Live Musical Performances
For Tickets & Information
323-666-3501

NEW ARMENIA THE ONLY ARMENIAN INDEPENDENT DAILY
նոր հայաստան
ԱՄԵՆՈՒՆ ՕՐԱԹԵՐԹԸ
ՕՐԱԹԵՐԹԻ
20-ամեակի տօնակատարութիւն
Հովանաւորութեամբ՝
Արքեպ. Տէր ՄԻՔԱՅԷԼ ԵՊՍ. ՄՈՒՐԱՏԵԱՆԻ
Առաջնորդ՝ ԱՄՆ-ի եւ Գանատայի Կաթողիկէ Հայոց
Նախագահութեամբ՝
ՏԷՐ ԵՒ ՏԻԿ. ՀԵՐԻ ԵՒ ԱՐՓՕ ՏԻՐԱՄԱՐԵԱՆՆԵՐՈՒ
Գլխաւոր բանախօս՝
ՀԱՅՐ ԱՆՏՈՆ Ծ. ՎՐԴ. ԱԴԱՄԵԱՆ
Հանդիսավարներ՝
ՍԱՐԳԻՍ ՄԱՃԱՌԵԱՆ ԵՒ ՕՖԵԼԻԱ ՀՈՎԵԱՆ
Մասնակցութեամբ՝
ԿԻՐԱԿԻ, ԱՊՐԻԼ 29, 2012, կ.ե. ժամը 4:00-ին
ԻՐԱՆԱՀԱՅ ՄԻՈՒԹԵԱՆ ՊԵՐՃԱՇՈՒՔ ՍՐԱՀԻՆ ՄԷՋ
117 South Louise, Glendale
ՍԻՐՈՎ ՀՐԱՒԻՐՈՒԱԾ Է ՀԱՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ
Մուտքը՝ ազատ
(818) 246-6468

ՄԱՀՈՒԱՆ ԽԱՅԹՈՑԷՆ ԶԵՐԾ ՄՆԱՑ ԱԶԳԻՍ ՅԱՒԵՐԺՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 1-էն

Գ-ի գիւտը: Այդ նորարար գիւտը կոթողեց հայու ինքնութեան պահպանման խարիսխները, որոնք զինք դարձուցին յաւերժական եւ անսասան, մշտական վերապրում ու վերականգնում շնորհելով իրեն: Հայ ժողովուրդի մէջ Քրիստոնէական ջերմեռանդ հաւատքը յաւերժական ներշնչարանը դարձաւ, որ միշտ իրեն աւիշեց նոր կորով ու հաւատք իր ապագայ կեանքին հանդէպ, երեւոյթ՝ որ մեծամեծ մտքերու մեկնաբանութեամբ թարգմանուեցան «Փիւնիկի Յարութեամբ»:

Աւարայրեան խորը հիասթափութիւնն ու անդարմանելի պարտութիւնը, նոյնպէս, մօտ տասնամեակ մը ետք Նուարսակի յաղթական դաշնագրի վերածող հայ ժողովուրդը կը պարտէր իր հոգեւոր ներշնչումին ու աննահանջ քրիստոնէական հաւատքին: Ան հարկադրեց պարսիկ կայսրութեան, որ վերանայի հայ ժողովուրդի դէմ գործադրած, իր հաւատքը ուրանալու կայսերական պարտադրանքին եւ կրակապաշտութիւնը ընդունելու հրամայականին: Նուարսարկեան դաշնագրով՝ Հայաստան աշխարհ ազատ կը կացուցուէր իր կրօնքը ուրանալու պարտաւորութենէ եւ պահելու իր հոգեւոր կեանքը եւ քրիստոնէական պաշտամունքի ազատութիւնը, իր հայրենիքէն ներս:

Հոգեւոր կեանքի ուժեղ ներշնչումն էր, այնուամենայնիւ, կեանքին կառչած մնալու եւ ապրելու անտեղիտալի կամքը, Օսմանեան Կայսրութեան՝ հայ ժողովուրդի դէմ իրագործած Ցեղասպանութեան անմոռանալի տարիներուն: Հայը կը մերժէր յուսահատիլ: Հայը կը հաւատար իր ազգին անկործնելիութեան եւ լինելիութեան: Կը հաւատար իր ազգին յաղթական ապագային: Այդ էր պատճառը, որ հայ մայրը աւճորի անապատներու աւազին վրայ գրելով, իր զաւակներուն մեսրոպեան տառերը կ'ուսուցանէր: Այսօր, Ցեղասպանութեան զոհերուն յաւերժական կոչին, ապրելու կամքին եւ գոյութեան պահպանման փարումին ժառանգորդ հաւատարիմ եւ հաւատաւոր սերունդները, «իմացեալ մահով» յաղթանակեցին մահուան ու վերստին յարութիւն տուին տակաւ շիջող իրենց զոյգ հայրենիքներ՝ Հայաստանի նորանկախ հանրապետութեան եւ հերոսական Արցախին, որոնք անվիճելի զոյգ երաշխիքները կը հանդիսանան նոր նուաճումներու, մեր ազգի դարաւոր երազներու նուիրագործման ճանապարհին:

Այս հաւատքով բարձրաձայն կ'ողջունենք մեր ժողովուրդը՝ Քրիստոսի փառապանծ Յարութեան տօնին առիթով, եւ կը պատգամենք՝ «Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց, Օրհնեալ է Յարութիւնը Քրիստոսի»:

ԵՒ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԸ ՆՐԱՆ ԿՈՉԵՑ ՀԱՅՐԻԿ

Շարունակուած էջ 13-էն

Այդ գաղտնի զեկուցագրի պատասխանը իրեն երկար սպասել չտուեց:

1903 թ. Յունիսի 12-ին ցարը ստորագրում է մի հրամանագիր, որով նախատեսւում է բռնագրաւել հայ ազգային եկեղեցական գոյքն ու կալուածքները: Հարուածը ամէնից առաջ ուղղուած էր հայկական դպրոցների դէմ, որոնց մեծ մասը գոյատեւում էր եկեղեցու նպաստներով եւ կալուածքներից ստացուած եկամուտներով: Սա հայ ժողովրդի ռուսացման փորձ էր, որի հեղինակը ցարիզմն էր:

Եւ 84-ամեայ ծերունազարդ վեհափառը ընդդիմացաւ բռնապետութեանը: Նա մի շարք կոնդակներով հրամայեց Էջմիածնի Սինոդին եւ թեմական առաջնորդներին ոչ մի մասնակցութիւն չունենալ առգրաւման գործին: Կտրականապէս մերժեց յանձնել եկեղեցական գոյքերը: Այնուամենայնիւ, ցարական իշխանութիւնները բռնագրաւեցին վանքապատկան կալուածքներն ու եկեղեցական գոյքը: Ոչ մի վանահայր, վարդապետ կամ եպիսկոպոս մասնակցութիւն չունեցաւ այդ ամէնին, չյանձնեց ոչ մի բանալի...

Երեւանում, Ալեքսանդրապոլում, Էջմիածնում, Ախալքալաքում կազմակերպուեցին բազմահազարանոց ցոյցեր եւ միտինգներ ընդդէմ ցարի հրամանագրի, իսկ Գանձակում եւ Պաքւում տեղի ունեցան արիւնալի բախումներ հայերի եւ ոստիկանութեան միջեւ, որի հետեւանքով եղան վիրաւորներ եւ սպանուածներ: Ժամանակի ռուս առաջադէմ մտաւորականները նոյնպէս դատապարտեցին այդ հրամանագիրը:

1905 թ. ռուսական յեղափոխական շարժումներից երկիւղած Նիկոլայ 2-րդըստիպուած էր ընկրկել: 1905 թ. Օգոստոսի 1-ին նա ստորագրեց հայ եկեղեցական գոյքը վերադարձնելու հրամանագիրը, որի շնորհիւ վերաբացուեցին հայկական դպրոցները:

1906 թ. Օգոստոսի 15-ին Էջմիածնում գումարուեց հայ քաղաքական կուսակցութիւնների ընդհանուր ժողով՝ մշակելու ազգային մարտավարութեան խնդիրները: Երկու շաբաթ տեւեց այդ ժողովը: Ժողովի բացմանը ներկայ էր նաեւ արդէն ծանր հիւանդ 86-ամեայ Հայրիկը: Նա եկել էր արտասանելու իր վերջին ճառը, սակայն կարողացաւ ընդամէնը մի քանի բառ ասել եւ տնքալով հեռացաւ երկու սպասաւորների թեւերին կռթնած:

Տեսարանը ցնցող էր եւ ազդեցիկ: Խորապէս յուզուած այդ տեսարանից՝ ժողովի մասնակիցները կանգնեցին եւ ճանապարհեցին նրան «կեցցէ Հայրիկը» բացականչութիւններով:

Շատ չանցած՝ նոյն տարուայ Հոկտեմբերի 29-ին, վեհափառը վախճանուեց, կեանքից հեռացաւ Ամենայն Հայոց Հայրիկը, որի կեանքն անմնացորդ նուիրում էր հայրենիքին եւ ժողովրդին:

Ամէն տարի Ապրիլի 4-ին՝ Խրիմեան Հայրիկի ծննդեան օրը, Ս. Էջմիածնի մայրավանքի բակում գտնուող գերեզմանի մօտ կատարւում է հոգեհանգստեան արարողութիւն: Վեհափառ հայրապետի եւ հոգեւոր բարձր դասի մասնակցութեամբ: Ամենամեայ աւանդական այդ արարողութեանը այս տարի եւս ներկայ են լինելու «Վանվասպուրական» հայրենակցական ՀԿ անդամները:

ՀՀ ՍՓԻՒՌՔԻ ՆԱԽԱՐԱՐ ՀՐԱՆՈՅՇ ՅԱԿՈԲԵԱՆ

Շարունակուած էջ 5-էն

կում է, որ մեր պետութեան տնտեսական, սոցիալական, մշակութային եւ քաղաքական կեանքում պէտք է մեծ դերակատարութիւն ունենան նաեւ սփիւռքահայերը: Սահմանադրութեան բարեփոխումներից յետոյ՝ 2005-ին մենք հիմք դրեցինք երկքաղաքացիութեան ինստիտուտին: Դա նշանակում է, որ ցանկացած սփիւռքահայ կարող է դառնալ ՀՀ քաղաքացի: Հետեւաբար նա կարող է ակտիւօրէն մասնակցել երկրի քաղաքական կեանքին: Եւ մեր խօսակցութիւնները երկպալատանի խորհրդարան ունենալու կամ մեր այսօր գործող Ազգային ժողովում նաեւ սփիւռքահայութեանը որոշակի տեղեր յատկացնելու մասին, շատ իրատեսական են, որովհետեւ խօսքը վերաբերում է Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացի դարձած մարդկանց: Այն սփիւռքահայերը, ովքեր ցանկութիւն չունեն դառնալ մեր երկրի քաղաքացի, նաեւ ցանկութիւն չպիտի ունենան մասնակցելու մեր քաղաքական կեանքին: Այստեղ հարցը հիմնականում ժամկէտին է վերաբերում: Սահմանադրութեամբ նախատեսուած է, որ խորհրդարանի անդամ կարող են դառնալ այն քաղաքացիները, ովքեր հինգ տարի ՀՀ քաղաքացի են եւ հինգ տարի ապրել են այստեղ: Ահա այս նորմերն են, որ խանգարում են սփիւռքահային միանգամից մասնակցել մեր ընտրական գործընթացներին: Բայց 2017 թ. ընտրութիւններին սփիւռքահայերը կարող են մասնակցել՝ որպէս պատգամաւորների թեկնածուներ եւ նոր մտածողութիւն, արեւմտեան գաղափարներ, մօտեցումներ բերել հայոց խորհրդարան:

Tert.am

ԼՈՍ ԱՆՃԵԼԸՍ «ՍԻՓԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲ

Շարունակուած էջ 7-էն

ու նոր բոլոր անդամներուն, անցած տասնամեակներու ընթացքին անոնց ցուցաբերած նուիրական ծառայութեան համար: Նմանապէս շնորհակալութիւն յայտնեց սոյն միջոցառումի կազմակերպիչներուն, նուիրատուներուն եւ հովանաւորներուն, մասնաւորաբար «Տաղլեան Մշակութային Կեդրոնի» տիրոջ Տիար Պետրոս Տաղլեանին, որ սիրայօժար յանձն առած էր սրահի բոլոր ծախսերը:

Յայտագրի պաշտօնական բաժինէն ետք տեղի ունեցաւ պարահանդէս-խրախճանք: Ներկաները հայկական եւ եւրոպական պարեղանակներու զուարթ հնչիւններու ներքեւ իսկապէս ապրեցան ուրախ եւ յիշատակելի պահեր:

Ուրախութեամբ կ'իմանանք որ Հենրիկ Անասեան Հայաստանի մշակոյթի եւ սփիւռքի նախարարութիւններէն հրաւէր ստացած է ներկայ գտնուելու Երեւանի մէջ կայանալիք իր յոբելինական հանդիսութեան:

Բարի երթ, քաջառողջութիւն եւ նորանոր յաջողութիւններ սիրելի մաեսթրոյին:

Գ. Մ.

ԽՆԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆ

Ուրախութեամբ կ'իմանանք թէ Տէր եւ Տիկ. Սարգիս Աջապահեան բախտաւորուած են առջինեկ երկուորեակ զաւակներով (մանչ եւ աղջիկ): «Մասիս» իր խնդակցութիւնը կը յայտնէ նորածին երեխաներուն, անոնց ծնողներուն, Խպոյեան եւ Աջապահեան ընտանիքներուն ու համայն պարագաներուն, մասնաւորաբար՝ Նազարէթ Աջապահեանին:

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Եթէ ձեր տրամադրութեան տակ ունիք հայերէն
գիրքեր, եւ կը ցանկաք զանոնք նուիրել
Կայծ Երիտասարդական Միութեան գրադարանին՝
հաճեցէք կապ պահել մեզի հետ:
G.Y.O. 1060 N. ALLEN AVE.
PASADENA, CA 91104

REQUEST FOR PROPOSALS
RFP 7560, RFP 7562 AND RFP 7561

The Housing Authority of the City of Los Angeles invites proposals from qualified agencies interested in the following opportunities:

RFP 7560 Project Based Voucher (PBV)
(Issue 3-26-2012; Due 4-24-2012)
To provide Permanent Supportive Housing under the Project Based Voucher Program.

***

RFP 7562 Section 8 Tenant Based Supportive Housing
(Issue 3-26-2012; Due 4-24-2012)
To provide Section 8 Tenant Based Supportive Housing Program services.

***

RFP 7561 Interpretation & Translation Language Service
(Issue 4-9-2012; Due 5-10-2012)
To provide translation and interpretation services.

Copies of the RFP's may be obtained via www.hacla.org/ps or call (213) 252-5405 or 252-1832.

4/5, 4/12/12
CNS-2284393#
MASSIS WEEKLY

ՄԱՀԱԶԴ

ԱՆԺԷԼ ՃԷՐԷՃԵԱՆ
1921–2012

Խոր ցաւով կը գուժենք մեր մօր, մեծ մօր, քրոջ՝ ԱՆԺԵԼ ՃԷՐԷՃԵԱՆԻ մահը, որ պատահեցաւ Ուրբաթ 30 Մարտ, 2012–ին, Պէյրութ Լիբանան, յետ կարճատեւ հիւանդութեան:

Սգակիրներ՝

Որդին՝ Տէր եւ Տիկ. Տիրան եւ Մարգրիտ Ճէրէճեան

Դուստրը՝ Տէր եւ Տիկ. Հատի եւ Էլիզապէթ Սուհէյլ

Թոռները՝ Տէր եւ Տիկ. Ակսել եւ Փաթրիք Գուզազ

Լոռա Սուհէյտ

Տէր եւ Տիկ. Վիգէն եւ Անժելա Խպոյեան

Տէր եւ Տիկ. Էտի եւ Գլարա Գոնիալեան

Տէր եւ Տիկ. Յակոբ եւ Անիթա Թիւթիւնճեան

Քոյրը՝ Ատրինէ Կիտուրեան եւ զաւակներ

Եղբօր զաւակներ՝ Արսէն եւ Մարալ Կիտուրեան, Զարիկ եւ Սարգիս Գրիգորեան

Եղբօր կինը՝ Վիքթորիա Կիտուրեան եւ զաւակներ՝ Վանիկ, Վարուժան եւ Իվանա

Ներերը՝ Տիկ. Արժօն Ճէրէճեան, Տիկ. Վերժին Ճէրէճեան

Տէր եւ Տիկ. Զարեհ եւ Էլիզապէթ Ճէրէճեան եւ զաւակունք

Տէր եւ Տիկ. Գրիգոր եւ Շողեր Ճէրէճեան եւ զաւաքունք

Տէր եւ Տիկ. Ժորա եւ Ատէլ Ճէրէճեան եւ զաւակունք

Եւ համայն Ճէրէճեան, Կիտուրեան, Գրիգորեան, Քրմոյեան, Պօղոսեան եւ Խոտանեան ընտանիքներ:

Յուղարկաւորութիւնը տեղի ունեցաւ Երկուշաբթի, Ապրիլ 2–ին Պէյրութի Ս. Նշան եկեղեցւոյ մէջ, ուրկէ հանգուցեալին մարմինը փոխադրուեցաւ Պուրճ Համուտի Ազգ. գերեզմանատունը:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

Ընկերուհի ԱՆԺԷԼ ՃԷՐԷՃԵԱՆԻ (ԿՈՒԺՈՒՆԻ) մահուան տխուր առիթով Ս.Դ Հնչակեան Կուսակցութեան Արեւմտեան Ամերիկայի Վարիչ Մարմինը եւ յարակից կառոյցները իրենց խորազգաց վշտակցութիւնները կը յայտնեն վաստակաշատ կրթական մշակի ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, մասնաւորաբար՝ Տէր եւ Տիկ. Ընկեր Տիրան եւ Մարգրիտ Ճէրէճեաններին:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ԱՆԺԷԼ ՃԷՐԷՃԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Հ.Կ.Բ.Մ.ի Վարչութիւնն ու համակրական շրջանակը իրենց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի զաւակներուն, Ճէրէճեան եւ Կիտուրեան ընտանիքներուն, մասնաւորաբար Տէր եւ Տիկ. Տիրան եւ Մարգրիտ Ճէրէճեանին ու համայն պարագաներուն:

ՑԱՒԱԿՑԱԿԱՆ

ԱՐՈՒՍԵԱԿ ՍԻՆԱՆԵԱՆԻ մահուան տխուր առիթով Տէր եւ Տիկ. Սահակ եւ Անահիտ Գթըֆեան իրենց խորազգաց ցաւակցութիւնները կը յայտնեն հանգուցեալի բոլոր պարագաներուն, յատկապէս Տէր եւ Տիկ. Կէրի եւ Սիւզաննա Սինանեանին:

Առ այդ $100 տոլար կը նուիրեն «Մասիս»ին:

ՇՈՒՆՉԻ ԳԱՐՇԱՀՈՏՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 17–էն

flux), որկորային քաղցկեղ, անմարսողութիւն, շատակերութիւն, ալքոհոլի չափազանց գործածութիւն. այս բոլորին պատճառով գարշահոտութիւնը աւելի զգալի կ'ըլլայ կրթալու պարագային:

10) Այլ պատճառներ եւ հիւանդութիւններ՝

ա) Լեարդի երկարատեւ բորբոքում եւ ձախողութիւն–փճա–ցում (liver cirrhosis). այս պարագային արտադրուած հոտը մկնահոտ կը կոչուի:

բ) Երիկամներու երկարատեւ հիւանդութիւն եւ ձախողութիւնփճացում (uremia). այս պարագային արտադրուած հոտը մէզի հոտի կը նմանի:

գ) Չափազանց յառաջացած շաքարախտ, որուն պատճառով թոքերու մէջ ասիթոնի (acetone) հոտ կ'արտադրուի:

ԲԻՒՐ ՅԱՐԳԱՆՔ ԱՆԺԷԼ ՃԷՐԷՃԵԱՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԻՆ

Շարունակուած էջ 1–էն

ժէյ ամոլը կը բախտաւորուին երկու զաւակներով՝ Էլիզապէթ եւ Տիրան, որոնք իրենց ծնողները կ'ուրախացնեն հինգ թոռներով՝ Անժէլա, Գլարա, Անիթա, Փաթրիք եւ Լոռա, որոնք, իրենց կարգին ծնունդ կու տան չորս ծոռներու՝ Ալեքին, Ալինային, Գալինին եւ Անթոնիին:

Անժէլ Կուժունի, շնորհիւ իր արաբերէն լեզուի գիտութեան, հանդիսացաւ Լիբանանի Կրթական Նախարարութեան կողմէ ընդունուած առաջին արաբերէն լեզուի հայ ուսուցչուհին, որ տասնամեակներ ծառայեց մեր ազգային կրթական հաստատութիւններէն ներս: Անժէլ, շնորհիւ իր ուսումնական եւ լեզուական գիտելիքներուն՝ իր գնահատելի ներդրումը բերաւ նոր սերունդներու հոգեմտաւոր զարգացման բնագաւառէն ներս:

Ինչպէս նկատել տուինք իր մանկա–պատանեկան աճման եւ երիտասարդական ուսումնական տարիներուն, հօրենական Հնչակեան կուսակցութեան գաղափարախօսութեամբ խմորուած օճախէն ներս տիրող՝ ազգային, մշակութային, ընկերային եւ հայրենասիրական հայեցի մթնոլորտը, իր մէջ սերմանած էր ազգին ու հայրենիքին ծառայելու առողջ հունտերը: Անոնք, յետագային, զարգացում արձանագրեցին իր ամուսնական կեանքի պայմաններուն մէջ: Ան զօրավիգ կանգնեցաւ իր հնչակեան կուսակցապետ ամուսնոյն՝ Յարութիւն Կուժունիի ազգային–հասարակական նուիրական առաքելութեան, որմէ անմասն չմնաց խանդավառ Անժէլ:

Իր կողակիցի, մայրական ու ուսուցչական ասպարէզային օրինակելի պարտականութիւններուն կատարման կողքին՝ Անժէլ անձնապէս, ինքեւս ներգրաւուեցաւ ազգային, մշակութային ընկերային եւ եկեղեցասիրաց այլաբնոյթ ծառայութիւններու մէջ, ատենապետելով նաեւ տիկնանց շատ մը միութիւններու վարչական մարմիններուն: Ան դրապէս արձագանգեց բոլոր անոնց, որոնք կարիքն ունեցան իր խորհուրդներուն, գործակցութեան ու գործնական օժանդակութեան: Ան գործեց սիրով, նուիրաբերումով, հաւատքով, նպատակասլացութեամբ, որովհետեւ հաւատաց իր ազգին, հայրենիքին, մարդկային վսեմ արժէքներուն:

Անշուշտ կեանքի տարիները ունէին իրենց խօսքը:

Անժէլի մարմինը սկսաւ տակաւ տկարանալ ինչ որ զինք դատապարտեց անկողնոյ, կարճատեւ հիւանդութեամբ, որ իր պարագային, յառաջացած տարիքն էր պատճառը:

Անժէլ, շրջապատուած իր զաւակներով, թոռներով եւ հարազատներով, մահկանացուն կնքեց ընթացիկ տարուան Մարտ ամսուան 30–ին, իր ետին թողած իր ջերմ յիշատակներով լեցուած զաւակներ, թոռներ, ծոռներ, գաղափարապաշտ գործակիցներ եւ բարեկամական լայն շրջանակ:

Յիշատակդ վառ եւ հողը թեթեւ գայ վրադ՝ սիրելի Անժէլ:

ԵՂԻՇԷ ՉԱՐԵՆՑԻ ՆՈՐԱՅԱՅՏ ԱՆՏԻՊ ԺԱՌԱՆԳՈՒԹԻՒՆԸ

Շարունակուած էջ 14–էն

Խանջեանը, Սահակ Տէր Գաբրիէլեանը: Ամատունու հետ երկխօսութիւնը չկայացաւ եւ աւարտուեց ողբերգութեամբ...

«Ֆրոյդիստական առակ (կամ պոէմ անառակ «հանճարների» մասին)» երկին յաջորդում է եւ մի վերնագիր՝ «Զգուշացում», գրել է 1936–ի յունիսի 1–ին: Ամբողջ գործը ծաղր ու ծանակ է Վահրամ Ալազանի եւ գրական շրջանակներում շրջագայող նրա կնոջ՝ Մարոյի հասցէին: Ալազանին Չարենցը բազմիցս ծաղրել է իր էպիգրամներում, որովհետեւ գրական բարձր պաշտօններ վարող այդ գործիչը շատ հեռու էր բարձր գրականութեան զգացողութիւնից: Այդ իսկ պատճառով նրան համարում էր գրական «խարազան», մէկը, ով ուզում էր Չարենցին «զսպել»: Այս պոէմը եւ նշուած էպիգրամները պէտք է դիտել միասնութեան մէջ՝ որպէս ժամանակի գրական բարքերի երգիծանք ու քննադատութիւն:

«Լերան աղօթքը» պոէմի երկու տարբերակ տպագրուել է «Անտիպ եւ չհաւաքուած երկեր» գրքում (1983): Բայց այստեղ գտնուող տարբերակը ինքնուրոյն միաւոր է եւ լրացնում է իր ծննդեան 40 եւ գրական գործունէութեան 25–ամեակների շուրջ Չարենցի ունեցած դառը խոհերն ու անյոյս մտորումները:

«Գովք Հայկազեան Մելպոմենէի ամենափայլուն աստղին՝ Արուսին», «Տանթէական սէր», «Արուսին–մենակ», «Արուսին» պոէմները գրել է 1936–ի յունիսին, հիմնականում յունիսի 12–14–ին: Արուս Ոսկանեանը (1889–1943) ծնուել էր Պոլսում, Խորհրդային Հայաստանում հաստատուելուց յետոյ, յատկապէս 1930–ական թթ., նա հասաւ իր փառքի գագաթնակէտին: Կատարում էր Սոֆոկլեսի, Շէյքսփիրի, Իբսենի, Գորկու, Ա. Օստրովսկու, Պոգոդինի, Պարոնեանի, Շիրվանզադէի, Դեմիրճեանի, պանանի եւ շատ այլ հեղինակների թատերգութիւնների գլխաւոր հերոսուհիների դերերը: 1935–ին նա արժանացաւ ՀԽՍՀ ժողովրդական արտիստի կոչման: 1934 թ. դեկտեմբերի 30–ին նա մասնակցել է Երեւանի պետական համալսարանի ուսանողութեան ու դասախօսական կազմի հետ Չարենցի հանդիպմանը եւ հանդէս եկել դահլիճը ցնցող ոգեշունչ ասմունքով:

Չարենցը մտերիմ էր նրա հետ: «Գովք...»ի վերնագրից վերեւ գրել է «Սեւագրութիւն» բառը: Պոէմը Արուս Ոսկանեանի փառաբանութիւնն է՝ որպէս հմայիչ դերասանուհի, որի անունը Չարենցը շրջանակում է թատերական աշխարհի այնպիսի նշանաւոր դէմքերով, որպիսիք են՝ Պետրոս Ադամեանը, Սիրանոյշը եւ Ազնիւ Հրաչեան: Պոէմն աւարտւում է այսպիսի տողերով.

Եւ Զարենցի քնարով՝
Ցնծութեան գուսան,–
Փառք է ահա քեզ երգում
Նայիրեան Մուսան...

(Շարունակելի)

www.massispost.com

USC Institute of Armenian Studies
Leadership Council

Seventh Anniversary Gala Banquet
in honor of the

USC Shoah Foundation Institute
for Visual History and Education

for championing the

Armenian Genocide Digitization Project

USC
University of Southern California

SUNDAY, APRIL 15, 2012
RECEPTION 5:30 PM
DINNER 6:30 PM

THE BEVERLY HILTON
INTERNATIONAL BALLROOM
9876 WILSHIRE BOULEVARD
BEVERLY HILLS, CALIFORNIA 90210

FOR INFORMATION CONTACT
ELIZABETH AGBABIAN (310) 476-5306 • DIANE CABRALOFF (562) 943-1081
ALICE CHAKRIAN (818) 388-6734 • LORI MUNCHERIAN (310) 936-4758
SAVEY TUFENKIAN (818) 956-8455

DON'T LET THEIR VOICES BE FORGOTTEN.

USCDornsife
Dana and David Dornsife
College of Letters, Arts and Sciences